

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

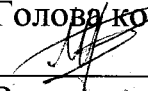
**Методичний посібник
з іноземної мови
за професійним спрямуванням
(частина I)**

для студентів II курсу
спеціальності
051 Економіка
(освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»)

Розробив викладач
Марченко О. І.

Розглянуто і ухвалено
на засіданні циклової комісії
філологічних дисциплін
Протокол № 1
від « 28 » серпня 2023 р.

Голова комісії

 Тамадаєва М. В.

Рецензент

доктор економічних наук, професор
 Малишкін О. І.

Методичний посібник укладений для студентів спеціальності 051 Економіка (освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»).

Мета методичного посібника — розвиток навичок розуміння й аналізу оригінальних економічних текстів, збагачення словникового запасу новою лексикою, удосконалення навичок розмовної мови, уміння вести бесіду, брати участь у дискусіях англійською мовою, формувати соціально-комунікативну позицію фахівця в галузі економіки.

Посібник складений згідно з вимогами робочої навчальної програми з іноземної мови за професійним спрямуванням для підготовки фахових молодших бакалаврів з економіки і охоплює нормативну граматику англійської мови та базовий лексичний мінімум.

Методичний посібник складається з 5 розділів. Кожний розділ являє собою окрему економічну тему і включає оригінальні тексти із зарубіжної економічної літератури. До текстів пропонуються коментарі, лексично-граматичні вправи та завдання на формування мовленнєвих навичок і вмінь використання лексичного матеріалу, що вивчається в ситуаціях реального спілкування. В кінці методичного посібника поданий словник економічних термінів.

Зміст

Розділ	
1.....	4
Тема: What is Economics? – Що таке економіка?	
Текст: A, B, C, D	
Розділ 2.....	14
Тема: Economy of Ukraine – Економіка України	
Текст: A, B, C, D, E	
Розділ	
3.....	27
Тема: Economy of Great Britain – Економіка Великобританії	
Текст: A, B, C, D	
Розділ	
4.....	37
Тема: Economic Systems – Економічні системи	
Текст: A, B, C	
Розділ	
5.....	46
Тема: Demand – Попит	
Словник економічних	
термінів.....	53
Список використаної	
літератури.....	67

Unit № 1

WHAT IS ECONOMICS?

Text A

Studying economics for the first time, it is necessary to know what economics is all about¹. Unfortunately, it is not possible to define the subject by a single word. Economics was defined as the study of mankind in the everyday business life. This means that economics deals with production, distribution, exchange and consumption. It answers such questions as: How do we produce all the things we need? How are prices determined? Economics is also concerned with² unemployment, inflation, international trade, the interaction of business and labour, and the effects of government spending³ and taxes.

Economics does not stop with the description of economic activity because description alone leaves unanswered many important why and how questions.

Economics is a social science like history, geography, politics, psychology and sociology. It is the study of human efforts to satisfy what seems like unlimited and competing wants⁴ through the careful use of relatively scarce resources. Economists study what is or tends to be and how it came to be. They do not in any way pretend to tell what ought to be. People must make up their own minds⁵ about that.

Economics is therefore concerned with activities relating to wealth, i.e. production, consumption, exchange and distribution.

For our own purpose, we shall define economics as the study of man in his attempts to gain a living⁶ by utilizing his limited resources.

COMMENTS

1. ... what economics is all about — що складає економіку
2. to be concerned with — мати справу із; займатися
3. the effects of government spending — ефективність урядових витрат
4. ... unlimited and competing wants — необмежені потреби, що постійно зростають
5. to make up one's own mind — вирішувати самому
6. to gain a living — заробляти на життя

1. Знайдіть еквіваленти:

1. for the first time	а. необмежені потреби
2. production	б. розподіл
3. distribution	в. споживання
4. exchange	г. виробництво
5. consumption	д. уперше

6. to determine price	е. недостатні ресурси
7. international trade	є. вирішувати самому
8. unemployment	ж. обмін
9. scarce resources	з. безробіття
10. unlimited wants	и. обмежені ресурси
11. to make up one's own mind	і. визначати ціну
12. limited resources	ї. міжнародна торгівля
13. to gain a living	й. податки
14. taxes	к. заробляти на життя

2. Доповніть наступні речення:

1. Economics was defined 2. It answers such questions as 3. Economics is also concerned with 4. It does not stop with the description of economic activity because 5. Economics is a social science like 6. Economics is the study of

3. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. Unfortunately, it is not possible to define the subject ... a single word. 2. Economics deals ... production, distribution, exchange and consumption. 3. Economics is also concerned ... unemployment, inflation, international trade, the interaction ... business and labour, and the effects ... government spending and taxes. 4. Economics does not stop ... the description ... economic activity ... description alone leaves unanswered many important *why* and *how* questions. 5. It is the study ... human efforts to satisfy what seems like unlimited and competing wants ... the careful use ... relatively scarce resources.

4. Поєднайте слова з колонки А з їх визначенням з колонки В:

Column A

Column B

1. economics	a. Something in short supply; not enough to meet demand.
2. production	b. Activity of buying and using goods.
3. distribution	c. The creation of services or the changing of material into products.
4. exchange	d. The activity of selling goods and services in order to make a profit.
5. consumption	e. The production, distribution and sale of goods and services for a profit.
6. business	f. The movement of finished products from the manufacturing location to the marketplace.
7. trade	g. The social science that describes and analyzes how

	society chooses from among scarce resources to satisfy its wants.
8. scarce	h. The process of trading or bartering one unit or set of goods or services for another unit or set.

5. Дайте відповіді на питання:

1. What is necessary to know studying economics for the first time? 2. What does economics deal with? 3. What questions does economics answer? 4. Why does economics not stop with the description of economic activity? 5. What kind of science is economics? 6. What does economics study? 7. What do economists study? 8. What must people make up their own minds about? 9. How shall we define economics?

6. Перекладіть на англійську мову:

1. Неможливо визначити економіку одним словом. 2. Економіка визначалася як вивчення людства в повсякденному діловому житті. 3. Економіка відповідає на питання: Як визначається ціна? 4. Економіка не вичерпується описом економічної діяльності. 5. Економісти вивчають зусилля людини, спрямовані на задоволення своїх необмежених потреб і водночас на бережливе використання відносно недостатніх ресурсів. 6. Учені в жодному разі не мають наміру розповідати про те, що має бути. 7. Отже, економіку зв'язано з діяльністю для забезпечення добробуту.

WHAT IS ECONOMICS?

Text B

Economics like any other social science has its own vocabulary. To understand economics, a review of some key terms¹ is necessary: needs², wants³, and demands⁴.

A need is a basic requirement for survival. People have basic needs such as food, clothing and shelter. People also have higher level needs, such as communication, love, acceptance, knowledge, hope and accomplishment.

A want is a means of expressing a need. Food, for example, is a basic need related to survival. To satisfy this need, a person may want a pizza, hamburger or other favourite food. That is there are any number of foods that will satisfy the basic need for food.

The point is⁵ that the range of things represented by the term «want» is much broader than those represented by the term «need».

Sometimes the difference between a want and a need is clear, at other times, it is not.

A basic need is reflected in a want for a particular product⁶. A want cannot be counted in the marketplace until it becomes a demand — a customer's willingness and ability to buy a desired product or service at a particular time and place. Since an individual has limited resources, only some wants will end up as measurable demands⁷.

Wants are argued to be infinite, meaning that consumers can never be satisfied with their existing standard of living but would always like to consume more goods and services. Infinite wants mean that resources have to be allocated.

COMMENTS

1. key terms — основні терміни
2. needs — потреби
3. wants — бажання
4. demand — попит
5. the point is — річ у тім, що
6. particular product — певний продукт
7. measurable demand — урахований попит

1. Перекладіть на англійську мову:

суспільна наука; основні терміни; бажання; попит; основні потреби; житло; основна вимога для виживання; певний продукт; потреби вищого ґатунку (рівня); почуття завершеності; спосіб вираження потреби; улюблена їжа; річ у тім, що; готовність; урахований попит; здатність (спроможність); бажана річ; обмежені ресурси.

2. Перекладіть на українську мову:

to require, to know, to accept, to survive, to achieve, to satisfy, to differ, to communicate, to develop, to fulfil, to employ, to relate, to express, to reflect, to establish, to accomplish.

3. Заповніть пропуски найбільш відповідним словом зі списку.

service; social science; product; basic needs; demand; need; want; marketplace.

1. Economics like any other _____ has its own vocabulary. 2. People have _____ such as food, clothing and shelter. 3. The range of things represented by the term _____ is much broader than those represented by the term _____. 4. A want cannot be counted in the _____ until it becomes a _____. 5. Demand is the consumer's willingness and ability to buy a _____ or _____ at a particular time and place.

4. Визначте, яке з наступних речень вірне, а яке ні.

1. Economics like any other social science has its own vocabulary.
2. A need is a basic requirement for survival.
3. People have basic needs and higher level needs.
4. A want is a means of expressing a need.
5. Food is a basic need related to survival.
6. Demand is a willingness and ability to purchase a desired object.
7. The difference between a want and a need is always clear.

5. Поєднайте слова з колонки А з їх визначенням з колонки В:

Column A

Column B

1. need	a. the money value of a good or service
2. want	b. anyone who uses goods and services
3. demand	c. the open space in a town where people meet to buy or sell goods
4. price	d. the activity of buying and selling goods or services between people
5. standard of living	e. a desire or a wish for something you would like to have
6. consumer	f. a very firm request for something essential for survival
7. trade	g. the measure of consumption and welfare of a country, community, class, or person.
8. market	h. a desire of customers for goods or services which they want to buy or use

6. Дайте відповіді на питання:

1. What is necessary to understand economics?
2. What are the key terms of economics?
3. What does the term need mean?
4. What are basic people's needs?
5. What is a means of expressing a need?
6. Is food a basic need related to survival?
7. Is the difference between a want and a need always clear?
8. What is demand?

7. Перекладіть на англійську мову:

1. Економіка, як і будь-яка інша суспільна наука має свій словник.
2. Спілкування, почуття кохання, пізнання, сподівання — усе це

людські потреби вищого гатунку. 3. Бажання — це спосіб вираження потреби. 4. Існує багато продуктів харчування, які можуть задовольнити основну потребу в їжі. 5. Попит — це готовність та спроможність купити бажану річ. 6. Оскільки людина має обмежені ресурси, тільки деякі бажання реалізуються як урахований попит.

WHAT IS ECONOMICS?

Text C

The study of economics is concerned with economic products — goods and services that are useful, relatively scarce and transferable to others. The important thing is that economic products are scarce in an economic sense. That is one cannot get enough to satisfy individual wants and needs¹. The fact that economic products command a price shows that they have these characteristics.

The terms goods and services are used to describe many things people desire. Consumer goods are intended for² final use by individuals to satisfy their wants and needs. Manufactured goods used to produce other goods and services are called capital goods³. An example of capital goods would be a computer in a school.

The other type of economic product is a work that is performed for someone. Services can include haircuts, repairs to home appliances⁴ and forms of entertainment like rock performances. They also include the work performed by doctors, lawyers and teachers. The difference between goods and services is that the services are something that cannot be touched or felt like goods.

Many other things — sunshine, rainfall, fresh air — are known as free products⁵ because they are so plentiful. No one could possibly own them, nor would most people be willing to pay anything for them. In fact, some are so important, that life would be impossible without them. Even so, free products are not scarce enough to be major concern in the study of economics.

COMMENTS

1. wants and needs — бажання та потреби
2. to be intended for — призначатися для
3. capital goods — засоби виробництва
4. home appliances — побутові прилади
5. free products — безкоштовні продукти

1. Знайдіть еквіваленти:

1. goods and services	а. споживчі товари
2. scarce	б. призначатися для
3. to be intended for	в. недостатній, дефіцитний

4. to satisfy needs and wants	г. ремонтувати
5. consumer goods	д. розвага
6. a major concern	е. безкоштовні товари
7. capital goods	є. промислові товари
8. manufactured goods	ж. побутові прилади
9. home appliances	з. товари та послуги
10. free products	и. засоби виробництва
11. to repair	і. головна турбота
12. entertainment	ї. задовольняти потреби та бажання

2. Заповніть пропуски найбільш відповідним словом зі списку.

capital goods; manufactured goods; free products; consumer goods; service; goods.

1. The terms _____ and services are used to describe many things people desire. 2. _____ are intended to satisfy individuals' wants and needs. 3. _____ are used to produce other goods and services. 4. A haircut is an example of _____. 5. Sunshine, rainfall, fresh air are _____. 6. _____ include plant and machinery, industrial buildings, and raw materials.

3. Доповніть наступні речення:

1. The study of economics is concerned with 2. Economic products command 3. The terms goods and services are used 4. Consumer goods are intended 5. The other type of economic product is 6. Services include 7. The difference between goods and services are 8. Many other things — sunshine, rainfall, fresh air — are known

4. Поєднайте слова з колонки А з їх визначенням з колонки В:

Column A

Column B

1. goods	a. Something in short supply; not enough to meet demand.
2. services	b. Something intended for final use by individuals to satisfy their wants and needs.
3. price	c. The goods or services one receives in an exchange.
4. capital goods	d. Tangible commodities or merchandise.
5. product	e. Work performed for someone. Intangible commodity.
6. free products	f. The money value of goods or services.
7. consumer goods	g. Something created to produce other goods

	or services.
8. scarce	h. Products existing in such large quantities that they need not be rationed out among those wishing to use them.

5. Дайте відповіді на питання:

1. What is the study of economics concerned with?
2. What are consumer goods?
3. What do we call capital goods?
4. What do services include?
5. What is the difference between goods and services?
6. What do we call free products?
7. Are the free products the major concern in the study of economics?

6. Перекладіть на англійську мову:

1. Економічні продукти є дефіцитними в економічному розумінні. 2. Терміни товари та послуги вживаються для позначення багатьох речей, що потрібні людям. 3. Люди використовують споживчі товари, щоб задовольняти свої бажання та потреби. 4. Промислові товари використовуються для виробництва інших товарів та послуг. 5. Послуга — це робота, яка виконується для когось. 6. До послуг належать стрижка волосся, ремонт побутових приладів та різні види розваг. 7. Сонячне світло, дощ та свіже повітря відомі як безкоштовні продукти. 8. Життя було б неможливим без них.

WHAT IS ECONOMICS?

Text D

In economics the term value means something having a worth that can be expressed in dollars and cents. Someone may say, for example, that he or she has a valuable coin, the value is determined by the price someone would pay for the collection.

But what makes some things worth more than others?¹ The diamond-water paradox, also known as the paradox of value, helps answer this question. Early economists observed, that some things like water were essential to life, yet had little monetary value². Other things, like diamonds, were not essential but had higher value.

Later economists decided that part of the reason was due to³ scarcity. For example, water is so plentiful in many areas that it has little or no value. On the other hand, diamonds are so scarce that they have great value. In order to have

value, it has to be somewhat scarce. Scarcity, however, is not enough. If something is to have value, it must also have utility, or the capacity to be useful to someone. Utility is not something that is fixed and can be measured like weight or height. Instead, the utility of goods or services may vary from one person to the next. One person may, for example, get a great deal of⁴ enjoyment from a home computer, another may get very little. In the end, for something to have value, it must be scarce and have utility.

Another economic concept is wealth — the sum of those economic products that are tangible, scarce, useful and transferable from one person to another. Most economic goods are counted as wealth, but services are not. The reason for this is that it is difficult to measure the value of services accurately. For example, it is difficult to measure the contribution made by people's abilities and talents to a nation's wealth.

A country's total worth, then is the stockpile of useful scarce⁵, tangible things⁶ in existence at a given time. National wealth includes all such items as natural resources, factories, stores, houses, theatres, books, video games etc.

COMMENTS

1. what makes some things worth more than others? — чому деякі речі коштують дорожче, ніж інші?
2. monetary value — грошова вартість
3. the reason was due to — причина була викликана
4. a great deal of — багато
5. stockpile of useful scarce — запас корисного дефіциту
6. tangible things — реальні речі

1. Знайдіть еквіваленти:

1. monetary value	а. дефіцит
2. tangible things	б. цінна монета
3. paradox of value	в. бути корисним комусь
4. nation's wealth	г. бути необхідним для життя
5. country's total worth	д. з іншого боку
6. scarcity	е. загальне багатство країни
7. to be useful to someone	є. національне багатство
8. valuable coin	ж. економічне поняття
9. to be essential to life	з. внесок, вклад
10. utility	и. реальні речі
11. economic concept	і. природні багатства
12. a great deal of	ї. парадокс вартості
13. on the other hand	й. багато
	к. корисність

14. contribution	л. грошова вартість
15. natural resources	

2. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. The value is determined ... the price someone would pay ... the product.
 2. The diamond-water paradox is known as the paradox ... value. 3. ... order to have value, it has to be somewhat ... scarce. 4. The utility ... goods or services may vary ... one person ... the next. 5. One person may, for example, get a great deal ... enjoyment ... a home computer, another may get very 6. Most ... economic goods are counted ... wealth, but services are not. 7. It is difficult to measure the contribution made ... people's abilities and talents ... a nation's wealth. 8. A country's total worth is the stockpile ...useful, scarce, transferable and tangible things ... existence ... a given time.

3. Поєднайте слова з колонки А з їх визначенням з колонки В:

Column A

Column B

1. coin	a. The stockpile of useful, scarce, tangible things in existence at a given time.
2. wealth	b. Goods that are scarce relative to the total amount of those that are desired.
3. scarcity	c. The paradox that many necessities of the life have a low market price, while many luxuries with little use have a high market price.
4. economic goods	d. The total satisfaction derived from the consumption of goods or services.
5. paradox of value	e. The total value of one's tangible assets.
6. utility	f. The worth of smth in terms of money or other goods for which it can be exchanged.
7. country's total worth	g. A limit to the supply of productive resources or consumer goods in relation to the producers or consumers demand for them.
8. value	h. Metallic forms of money.

4. Доповніть наступні речення:

1. In economics the term value means 2. Someone may say that 3. Early economists observed that 4. Later economists decided that 5. If something is to have value 6. Utility is not something that 7. Someone may, for example, get 8. Wealth is the sum of those economic products that are... . 9. National wealth includes all such items as 10. A country's total worth, then is

5. Дайте відповіді на питання:

1. What does the term value mean in economics? 2. What did early economists observe? 3. What did later economists decide? 4. Diamonds are so scarce that they have great value, aren't they? 5. What has to be a thing in order to have value? 6. What is utility? 7. What does the term wealth mean in economics? 8. Are services counted as wealth? 9. Is it easy to measure the value of services? 10. What is the country's total worth? 11. What does the national wealth include?

6. Перекладіть на англійську мову:

1. Вартість визначається ціною, яку хтось заплатив би за товар. 2. Парадокс «вода — діамант», відомий також як парадокс вартості, допомагає відповісти на питання, чому деякі предмети коштують дорожче, ніж інші. 3. Раніше економісти помітили, що вода необхідна для життя, проте має малу грошову вартість. 4. Інші речі, такі як діаманти, не є життєво необхідними, але мають набагато вищу вартість. 5. Коли щось має вартість, то воно повинно бути дефіцитним та корисним для когось. 6. Багатство — це сума реальних дефіцитних корисних економічних продуктів, які можуть переходити від однієї людини до іншої. 7. Більшість економічних товарів визнаються за багатство, а послуги — ні.

Unit № 2

ECONOMY of UKRAINE

Text A

On August 24, 1991 the Verkhovna Rada declared the formation of the Independent Ukrainian State and on December 1991, a nation-wide referendum confirmed the formation of a new large European state.

As to its territory Ukraine is the second largest country in Europe. As to its industrial potential, this is one of the most developed republics of the former Soviet Union with highly developed metallurgy, machine-building, chemical production and agriculture.

The economy of the Soviet Union was functioning for decades as an aggregate national economic system linked by united management, co-operated links and applied technologies. This has predetermined the inherited dependence of Ukraine on economic ties with former republics of the former Soviet Union. It will suffice to point out that 2/3 of the country's gross domestic product did not have a closed productive cycle in Ukraine.

Clearly the emergence of political and economic borders in a formerly united economy, the emergence of the national monetary-credit and financial

systems⁶, breaking of the system of traditional economic links have brought the economy of the country to a crisis. Almost all the indices of the economic development have negative dynamics. But the rates of decrease of production are slow down⁷ and first signs of stabilization appear in a number of branches of economy.

One of the main reasons of inflation are prices for power carriers⁸ imported from Russia. These prices have increased by hundreds times during the last years. The government of Ukraine sees the way out of the crisis in realization of the programme of economic reforms which would make it possible to reorganize the economy, to change its structure, to carry out⁹ privatization and to restore stimuli to a highly effective work.

COMMENTS

1. co-operated links — спільні зв'язки
2. inherited dependence — успадкована залежність
3. gross domestic product — внутрішній валовий продукт
4. closed productive cycle — замкнутий виробничий цикл
5. emergence — поява
6. national monetary-credit and financial systems — національна грошово-кредитна та фінансова системи
7. rates of decrease of production are slow down — темпи зниження виробництва уповільнюються
8. power carriers — енергоносії
9. to carry out — проводити

1. Знайдіть еквіваленти:

1. nation-wide referendum	а. енергоносії
2. industrial potential	б. економічний розвиток
3. united management	в. програма економічних реформ
4. monetary-credit system	г. внутрішній валовий продукт
5. inherited dependence	д. всенародний референдум
6. machine-building	е. промисловий потенціал
7. gross domestic product	є. вихід із кризи
8. closed productive cycle	ж. успадкована залежність
9. traditional economic links	з. спільне управління
10. economic development	и. замкнутий виробничий цикл
11. power carriers	і. грошово-кредитна система
12. way out of the crisis	ї. традиційні економічні зв'язки
13. programme of economic reforms	й. відновити стимули
14. to restore stimuli	к. машинобудування

2. Заповніть пропуски найбільш відповідним словом. Змініть форму слова, якщо це необхідно:

depend, independent, independence

1. The Declaration of Ukrainian _____ was proclaimed on August 24, 1991 by the Ukrainian Parliament. 2. A new _____ state appeared on the world political map. 3. His happiness _____ not on other people but on himself. 4. Financially he was completely _____ on his brother. 5. He wanted to go to work to be _____ of his parents. 6. What time will you arrive? — I don't know. It _____ on the traffic.

develop, developed, development

1. Ukraine is one of the most _____ republics of the former Soviet Union. 2. Present-day independent Ukraine has a considerable potential to quickly _____ its economy. 3. Our country has very favourable conditions for the _____ of agricultural production.

3. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. As to its territory Ukraine is the second largest country ... Europe. 2. Ukraine is one ... the most developed republics ... the former Soviet Union ... highly developed industry and agriculture. 3. One ... the main reasons ... inflation are prices ... power carriers imported ... Russia. 4. The prices have increased ... hundreds times ... the last years. 5. The government ... Ukraine sees the way out ... the crisis ... realisation ... the programme ... economic reforms.

4. Дайте відповіді на питання:

1. When did the Verkhovna Rada declare the formation of the Independent Ukrainian State? 2. What can you say about Ukraine's industrial potential? 3. What has terminated the inherited dependence of Ukraine on economic ties with former republics of the Soviet Union? 4. What has brought the economy of the country to a crisis? 5. What is one of the main reason of inflation? 6. Does the government of Ukraine see the way out of the crisis?

5. Перекладіть на англійську мову:

1. 24 серпня 1991 року Верховна Рада України проголосила створення самостійної держави України. 2. Щодо території Україна є другою за величиною країною в Європі. 3. Щодо промислового потенціалу вона є однією з найбільш розвинутих республік колишнього Радянського Союзу з потужними металургією, машинобудуванням, хімічною промисловістю та

сільським господарством. 4. Єдинокерована економічна система зі спільним управлінням та зв'язками зумовила успадковану залежність України від інших республік колишнього Радянського Союзу. 5. Розрив системи традиційних економічних зв'язків з цими республіками призвів економіку країни до кризи. 6. Однією з головних причин інфляції є високі ціни на енергоносії, що імпортуються з Росії. 7. Уряд України бачить вихід із кризи в реалізації програми економічних реформ.

ECONOMY of UKRAINE

Text B

Two interrelated processes are characteristic of Ukraine's economy today, namely its assertion¹ as that of an independent state, and its transformation from planned-centralized to market-controlled. These processes are rather complicated, but there are all prerequisites² for their effective accomplishment.

Present-day independent Ukraine has a considerable potential to quickly develop its economy — and this is explained not only by the favourable natural conditions, but also by the convenient geographical position in terms of³ international trade exchanges.

Reforms, started in the national economy after the proclamation of independence, are aimed at the establishment of an open, effective market type economy.

The main directions of the programme of economic reforms are as follows:

1. The programme of structural reorganization.
2. Attainment of balanced payments account.
3. Creation of conditions for gradual integration of Ukraine with the world economy.

These and other problems must be solved at the cost of a wide attraction of foreign investments. In a short period of time the Verkhovna Rada and government of Ukraine have succeeded in creation a legislative and regulating basis for conducting economic reforms.

Taxation and budgets⁴ systems corresponding in their structure to the world practice are created essentially anew. The change over to a free price formation in the economy is carried out. The government regulation of price level is applied only in establishing prices for main energy carriers, some most important food, communal and transportation services.

Much attention is given to the change of the structure of property. Legislative basis is created for privatization of state-owned enterprises⁵, implementation of reforms of the banking and financial systems.

COMMENTS

1. assertion — становлення
2. prerequisite — передумова
3. in terms of — з погляду
4. taxation and budget systems — податкова та бюджетна системи
5. state-owned enterprises — державні підприємства

1. Перекладіть на українську мову:

national economy; international trade; world economy; in a short period of time; structural reorganization; attraction of foreign investments; effective market type economy; to succeed in; banking and financial systems; to conduct economic reforms; taxation and budget systems; to establish prices; legislative and regulating basis; state-owned enterprises.

2. Поєднайте слова синоніми:

suitable, energy carriers, complicated, property, present-day, complex, to fix prices, convenient, to implement, nationalized, power carriers, state-owned, declaration, sovereign, accomplishment, ownership, proclamation, to establish prices, contemporary, independent, achievement, to carry out.

3. Заповніть пропуски найбільш відповідним словом зі списку:

programme of economic reforms; prerequisites; assertion; banking and financial systems; taxation; market-controlled; independent sovereign state; privatization.

1. Ukraine is recognized by the world community as an _____. 2. The process of Ukraine's _____ as an independent state is very complicated. 3. Ukraine has all _____ for the development of its economy. 4. The government of Ukraine sees the way out of the crisis in realization of the _____. 5. Reforms are aimed at the transformation of Ukraine's economy from planned-centralized to _____. 6. The implementation of reforms of the _____ are of a high priority. 7. _____ and budget systems corresponding in their structure to the world practice are created essentially anew. 8. Legislative basis is created for _____ of state-owned enterprises.

4. Дайте відповіді на питання:

1. What processes are characteristic of Ukraine's economy today? 2. These processes are rather complicated, aren't they? 3. What potential does Ukraine have to develop its economy? 4. What are the main directions of the programme of

economic reforms? 5. What is the role of the Verkhovna Rada and government in conducting economic reforms? 6. What problems is much attention given to?

5. Перекладіть на англійську мову:

1. Сучасна незалежна Україна має значний потенціал для швидкого розвитку економіки. 2. Реформи, які розпочалися в народному господарстві після проголошення незалежності, спрямовано на створення відкритої ефективної економіки ринкового типу. 3. Одним із головних напрямків програми економічних реформ є створення умов для поступової інтеграції України у світове господарство. 4. Верховна Рада та уряд України досягли успіху в створенні правової бази для проведення економічних реформ. 5. Уряд регулює ціни на енергоносії, комунальні послуги, транспорт та деякі інші товари й послуги. 6. Велика увага приділяється приватизації державних підприємств.

ECONOMY of UKRAINE

Text C

Industry is the most important area of Ukraine's economy. In the current structure of Ukraine's industry a great proportion is occupied by heavy industry, especially the steel, machine-building and coal industries.

A considerable part is played by the food and light industries. About two-fifth of Ukraine's people work in industry, and about a fifth work in agriculture. Most other Ukrainians have jobs in such service industries as education and health care.

Many of Ukraine's heavy industries are concentrated in the Donbas region, the centre of Ukraine's heavy industry. It has rich mineral deposits and major industrial base with bias towards¹ heavy industry. A large industrial output² is yielded³ by the mining, ferrous metallurgy⁴, chemical and machine-building industries.

The machine-building is presently the largest branch of industry. It accounts for a third of the national industrial output and employs about a fourth of Ukraine's workers. Automobiles and buses, locomotives and railway cars, airplanes and ships, tractors and harvesters⁵, machine tools⁶ and metallurgical equipment are produced at Ukraine's plants and factories.

However, today's industries are unable to satisfy the consumers' wants⁷. The reason is that they are not integrated into the world process of economic, technological and scientific progress. The national industries have low standard in processing raw materials⁸, outdated and worn-out production equipment⁹, unwillingness to accept progressive techniques and approaches and lack of

innovating initiative. These and other problems must be solved in the course of new economic reforms aimed at creating a market economy.

COMMENTS

1. with bias towards — тут: на користь
2. output — випуск; продукція
3. ... is yielded ... — виробляється
4. ferrous metallurgy — чорна металургія
5. harvester — збиральна машина; комбайн
6. machine tools — верстати
7. to satisfy the consumers' wants — задовольняти бажання споживачів
8. raw material — сировина
9. outdated and worn-out production equipment — застаріле та зношене устаткування

1. Знайдіть еквіваленти:

1. heavy industry	а. легка промисловість
2. ferrous metallurgy	б. на користь
3. enterprise	в. промислова продукція
4. with bias towards	г. вугільна промисловість
5. outdated equipment	д. важка промисловість
6. raw materials	е. машинобудівна промисловість
7. light industry	є. галузь промисловості
8. machine-building industry	ж. підприємство
9. coal industry	з. чорна металургія
10. to satisfy the consumers' wants	и. сировина
11. branch of industry	і. застаріле устаткування
	ї. задовольняти бажання споживачів
12. industrial output	и. сировина

2. Визначте вірні чи ні наступні твердження:

1. Ukraine has a developed economy with strong industry.
2. Machine-building is presently the largest branch of industry.
3. Ukraine is very rich in mineral resources.
4. The Donbas is one of the main food suppliers for the country.
5. Today's industries are able to satisfy the consumers' wants.

3. Поєднайте слова з колонки А з їх визначенням з колонки В:

Column A

Column B

1. industry	a. That which is produced or manufactured, usually in a specified period of time.
2. consumer	b. The application of science to commerce and industry.
3. service industries	c. Anything legally owned or possessed by person or organization.
4. technology	d. The sector of an economy that is concerned with manufacture.
5. output	e. Businesses which provide services, such as health care, legal advice or appliance repair.
6. market economy	f. An economic system in which national economic decisions are the result of decisions by individual buyers and sellers in the marketplace.
7. property	g. Anyone who uses goods and/or services.

4. Дайте відповіді на питання:

1. Is industry the most important area in Ukraine's economy? 2. What are the main industries in Ukraine? 3. Where are many of Ukraine's heavy industries concentrated? 4. What is the Donbas rich in? 5. What industries is a large industrial output yielded by? 6. The machine-building is presently the largest branch of industry, isn't it? 7. What do Ukraine's plants and factories produce? 8. What is the reason that today's industries are unable to satisfy the consumers' wants? 9. What are new economic reforms aimed at?

5. Перекладіть на англійську мову:

1. Промисловість є найважливішою сферою економіки України. 2. Близько 2/5 населення України працює в промисловості. 3. Багато галузей важкої промисловості зосереджено в Донбасі. 4. Донбас є центром важкої промисловості в Україні. 5. Машинобудування є зараз найбільшою галуззю промисловості. 6. На заводах і фабриках України виготовляють автомобілі та автобуси, літаки та кораблі, трактори та комбайни, верстати та устаткування для металургійної промисловості. 7. Промисловість не може задовольнити бажання споживачів, бо її не інтегровано у світовий процес економічного, технологічного та науково-технічного розвитку.

ECONOMY of UKRAINE

Text D

Ukraine has very favourable conditions for the development of agricultural production: fertile soils, temperately warm climate, a well- developed industry processing agricultural raw materials. Ukraine is one of the world's most productive farming regions and is known as the breadbasket of Europe.

There are two main branches of agricultural production in Ukraine: crop production and animal husbandry². Crop production is the practice of growing and harvesting crops. It includes: grain and industrial crops³, meadow culture, fruit and vegetable raising. Almost half of the cropping area is occupied by cereals⁴ such as winter wheat, maize and legumes, rye, oats and barley. Among the industrial crops such as sugar beet, sunflower, flax the leading position is occupied by sugar beet. Close to 40 types of vegetable crops are grown in Ukraine: potatoes, cabbage, tomatoes, cucumbers, red beets, carrots, onions, garlic, etc. Melon-growing is practised mainly in the south.

Animal husbandry is the practice of breeding of farm animals and their use. The most widespread branches of animal husbandry are: dairy and beef cattle breeding⁵, pig raising⁶, sheep farming⁷ and bee-keeping⁸. The poultry industry⁹ is spread through all the provinces. Birds farmed include chicken, duck, goose, turkey. There are large mechanized poultry farms to produce eggs and meat.

Most farms in Ukraine are owned and controlled by the government. They include state farms¹⁰ and collective farms¹¹. State farms are managed entirely by the government, which pays wages to farmworkers. Collective farms are owned and managed in part by the workers, who receive wages as well as a share in the farm's profits. State farms are larger and have more mechanical farm equipment than collective farms. In order to increase crop yields and animal products collective and state farms apply widely intensive technologies.

COMMENTS

1. crop production — рослинництво
2. animal husbandry — тваринництво
3. grain and industrial crops — зернові та технічні культури
4. cereals — хлібні злаки
5. dairy and beef cattle breeding — розведення молочної та м'ясної худоби
6. pig raising — свинарство
7. sheep farming — вівчарство
8. bee-keeping — бджільництво
9. poultry industry — птахівництво
10. state farms — державні підприємства
11. collective farms — колективні підприємства

1. Перекладіть на українську мову:

favourable conditions; agricultural production; fertile soils; agricultural raw material; crop production; animal husbandry; grain crops; industrial crops; temperately warm climate; dairy and beef cattle breeding; poultry industry; state and collective farms.

2. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. Ukraine has very favourable conditions ... the development ... agricultural production. 2. Almost half ... the cropping area is occupied ... cereals. 3. Among the industrial crops the leading position is occupied ... sugar beet. 4. Melon-growing is practised mainly ... the south. 5. The poultry industry is spread ... all the provinces. 6. Most ... farms ... Ukraine are owned and controlled ... the government.

3. Запам'ятайте значення виділених слів. Перекладіть речення, звертаючи увагу на виділені слова:

agriculture — сільське господарство; землеробство; агрономія;

agricultural — сільськогосподарський; землеробський;

agriculturist — агроном; сільський трудівник; землевласник.

1. This farm has different agricultural machines. 2. Cooperation with other countries is favourable to agriculture of Ukraine. 3. The agriculturist of today wants to have better and higher-yielding crops which can produce more food of good quality.

4. Дайте відповіді на питання:

1. Does Ukraine have favourable conditions for the development of agricultural production? 2. What are the main branches of agricultural production in Ukraine? 3. What is crop production? 4. What does crop production include? 5. What cereals occupy half of the cropping area? 6. What vegetable crops are grown in Ukraine? 7. What is animal husbandry? 8. What are the most wide-spread branches of animal husbandry? 9. Where is the poultry industry spread? 10. What birds are farmed in Ukraine? 11. What forms of farm enterprises do you know? 12. What is the difference between state and collective farms?

5. Перекладіть на англійську мову:

1. Україна має дуже сприятливі умови для розвитку сільськогосподарського виробництва. 2. Є дві головні галузі сільськогосподарського виробництва в Україні: рослинництво та тваринництво. 3. Рослинництво —

це вирощування та збирання сільськогосподарських культур. 4. Рослинництво включає вирощування зернових та технічних культур, луківництво, плодівництво та овочівництво. 5. Майже половину посівної площі країни займають хлібні злаки. 6. Найважливішою технічною культурою в Україні є цукровий буряк. 7. Тваринництво — це розведення сільськогосподарських тварин та їх використання. 8. Розведення молочної та м'ясної худоби, свинарство, вівчарство, бджільництво та птахівництво — найпоширеніші галузі тваринництва в Україні. 9. Більшість сільськогосподарських підприємств в Україні контролюється урядом.

ECONOMY of UKRAINE

Text E

Ukraine is an agro-industrial country. Ukraine is rich in natural resources. The main minerals are iron ore, coal, rock salt, gypsum, uranium, different metals and other natural resources.

Ukraine fully satisfies its needs in minerals but it still has to import some of them. So, oil and gas are imported from Russia and Turkmenistan as the oil and gas deposits of Ukraine cannot satisfy country's needs in these energy resources.

In the current structure of Ukraine's industry a great proportion is occupied by heavy industry, especially, the ferrous industry, machine-building and coal industries. A considerable part is played by the food, light and chemical industries.

Defence industry is being restructured and converted with emphasis on the output of consumer goods. However, today's industries are unable to satisfy the consumers' needs because they are not integrated into the world process of economic, technological and scientific progress. The national industries have low standard in processing raw material and outdated and worn-out production equipment.

Ukraine is one of the world's most productive farming regions and is known as "Europe's granary". There are two main branches of agricultural production in Ukraine: crop production and animal husbandry. Among the crops grown in Ukraine are sugar beet, wheat, rye, barley, oats, corn, sunflower, a large variety of grain cultures, fruit and vegetables. The most widespread branches of animal husbandry are dairy and beef cattle breeding and pig raising.

Two interrogated processes characterize Ukraine's economy today, namely its assertion as that of an independent state, and its transition from planned-centralized to market-controlled. Ukraine has currently achieved macroeconomic stability. Prices, domestic and foreign trade have been liberalized. An austere monetary policy has been introduced. Tax and budget systems are also being reformed. A twin-level banking structure took shape: the National Bank of Ukraine, and commercial banks of all types and forms of property.

”Small-scale” privatization is nearly completed in Ukraine today. Privatization has sped up for large and medium size enterprises, including enterprises in the agro-industrial sector.

Ukraine’s foreign policy is aimed at wide and long-term co-operation. Ukraine is acting on the assumption that this is the most effective way of solving not only economic but also political problems.

COMMENTS

1. to be rich in smth – бути багатим на щось
2. ferrous industry – чорна металургія
3. outdated and worn-out equipment – застаріле та спрацьоване обладнання
4. Europe’s granary – житниця Європи
5. crop production – рослинництво
6. animal husbandry – тваринництво
7. dairy and beef cattle breeding – розведення молочної та м’ясної худоби
8. pig raising – свинарство
9. transition from planned-centralized to market-controlled – перехід від планово-централізованої до ринково – регульованої
10. austere monetary policy – жорстка монетарна політика
11. twin-level banking structure – дворівнева банківська система
12. wide and long-term co-operation – широкомасштабне і довгострокове співробітництво
13. on the assumption – виходячи з припущення
14. satisfy needs - задовольняють потреби
15. output - виробництво, випуск
16. consumer goods - споживчі товари
17. domestic trade – вітчизняна торгівля
18. foreign trade – зовнішня торгівля

1. Доповніть наступні речення:

1. The main mineral s in Ukraine are 2. Ukraine has to import such minerals as 3. Defence industry is being 4. Today’s industries are unable to satisfy the consumers’ wants because 5. Ukraine is one of the world’s most productive farming regions and is known as 6. The main branches of agricultural production in Ukraine are 7. The most widespread branches of animal husbandry are 8. Ukraine’s foreign policy is aimed

2. Знайдіть еквіваленти:

1. is rich in natural resources	а. з особливою увагою на випуск
2. to satisfy needs	б. найпоширеніші галузі
3. energy resources	в. велика різноманітність зернових культур
4. a considerable part	г. внутрішня та зовнішня торгівля
5. defence industry	д. широкомасштабне і довгострокове співробітництво
6. with emphasis on the output	е. дворівнева банківська система
7. consumer goods	є. досягла макроекономічної стабільності
8. the world's process of economic, technological and scientific progress	ж. найпродуктивніший фермерський район
9. in processing raw materials	з. застаріле та спрацьоване обладнання
10. outdated and worn-out production	и. споживчі товари
11. the most productive farming region	і. оборонна промисловість
12. crop production	ї. енергетичні ресурси
13. animal husbandry	к. значна частина
14. a large variety of grain cultures	л. в обробці сировини
15. achieved macroeconomic stability	м. рослинництво
16. domestic and foreign trade	н. тваринництво
17. a twin-level banking system	о. задовольняти потреби
18. wide and long-term cooperation	п. всесвітній процес економічного, технічного та наукового прогресу
19. the most widespread branches	й. багата на природні ресурси

3. Визначте вірні чи ні наступних твердження:

1. Ukraine is rich in iron ore, coal gas and oil. 2. Ukraine fully satisfies its needs in minerals. 3. The main industries are heavy industry, the iron and steel, machine building and coal industries. 4. The national industry has low standard in processing raw materials. 5. An austere monetary policy has been introduced. 6. Small-scale privatization has been completed in Ukraine. 7. Wide and long-term co-operation is the most effective way of solving not only economic but also political problems.

4. Заповніть пропуски найбільш відповідним словом зі списку:

agro-industrial, twin-level, convert, reconstruct, satisfy, consumer , occupy, reform, complete, import

1. Ukraine is _____ country. 2. Ukraine fully _____ its needs in minerals but it still has to _____ some of them. 3. In the current structure of Ukraine's industry a

great proportion is _____ by heavy industry. 4. Defence industry is being _____ and _____ with the emphasis on the output of _____ goods. 5. Tax and budget systems are being _____. 6. "Small-scale" privatization is nearly _____ in Ukraine. 7. A _____ banking structure took shape.

5. Дайте відповіді на питання:

1. What natural resources is Ukraine rich in? 2. Why does Ukraine have to import oil and gas? 3. What industries are highly developed in Ukraine? 4. Why are today's industries unable to satisfy the consumers' wants? 5. What are the two branches of agricultural production? 6. What crops are grown in Ukraine? 7. What are the branches of animal husbandry? 8. What characterizes Ukraine's economy today? 9. What reforms have been made in the banking system? 10. What can you say about privatization? 11. What is Ukraine's foreign policy aimed at? 12. What is the most effective way of solving both economic and political problems?

Unit № 3

ECONOMY of GREAT BRITAIN

Text A

Great Britain is a highly-developed naval and industrial power. Its economy was primarily based on private enterprises. However, some industries were nationalized after World War II. Now it has a mixed private- and public-enterprise economy¹. The government controls the coal-mining and electric power industries, ferrous metallurgy and shipbuilding. Part of public transport, civil aviation and national bank are also managed by the state.

The main sectors of British economy are manufacturing, services and agriculture. The share of industry in GNP² is 11 times more than that of agriculture. Manufacturing plays a vital role in British economy. It accounts for 1/5 of the GNP and employs less than 1/3 of the workforce³. Small companies predominate, though companies with 500 or more employees employ a larger percentage of the workforce.

The rise of Great Britain as an industrial nation⁴ was partly due to⁵ the presence of considerable mineral resources, the most important of them being coal and iron. Next to coal and iron the chief minerals found on the British Isles are the building stone, marble, granite, slate, lead, tin, copper, zinc, salt and china clay. But in the course of the last hundred years many of Britain's most valuable and accessible deposits have been worked out.

Coal-mining, metallurgy, textile, shipbuilding are the older branches of industry. The new industries are the chemical, electrotechnical, automobile, aeromissile and electronics. The new industries have developed hand in hand⁶ with science and technology and are equipped to meet present technical demands.

Big cities and towns such as London, Glasgow, Manchester, Liverpool, Newcastle, Sheffield and Birmingham have enterprises of nearly all branches of industry. The main centres of cotton and woollen industry are Leeds, Bradford and Manchester.

COMMENTS

1. mixed private- and public-enterprise economy — змішана економіка, що ґрунтується на приватному та державному підприємстві
2. GNP — ВВП (валовий національний продукт)
3. workforce — робоча сила
4. industrial nation — промислова держава
5. due to — зумовлено
6. hand in hand — пліч-о-пліч

1. Знайдіть еквіваленти:

1. coal-mining	а. змішана економіка
2. GNP	б. авіаракетна промисловість
3. hand in hand	в. приватне підприємство
4. industrial nation	г. енергетична промисловість
5. private enterprise	д. суднобудування
6. power industry	е. промислова держава
7. public transport	є. пліч-о-пліч
8. workforce	ж. чорна металургія
9. shipbuilding	з. громадський транспорт
10. mixed economy	и. ВВП (валовий національний продукт)
11. cotton industry	і. робоча сила
12. aeromissile industry	ї. бавовництво
13. ferrous metallurgy	й. вугледобувна промисловість

2. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. British economy was primarily based ... private enterprises. 2. Some ... industries were nationalized ... World War II. 3. Part ... public transport, power industry and most ... civil aviation are managed ... the state. 4. The rise ... Britain as an industrial nation was partly due ... the presence ... considerable mineral resources. 5. Manufacturing plays a vital role ... British economy. 6. The new industries have developed hand ... hand ... science and technology.

3. Заповніть пропуски найбільш відповідним словом зі списку:

GNP; woollen industry; manufacturing; agriculture; private enterprises; industrial power; public-enterprise economy.

1. Great Britain is a highly-developed naval and _____. 2. British economy was primarily based on _____. 3. Great Britain has a mixed private and _____. 4. The main sectors of British economy are _____, services and _____. 5. The share of industry in _____ is 11 times more than that of agriculture. 6. The main centres of cotton and _____ are Leeds, Bradford and Manchester.

4. Поєднайте слова з колонки А з їх визначенням з колонки В:

Column A	Column B
1. service	a. The activity of selling goods and services in order to make a profit.
2. national income	b. A financial institution that accepts demand deposits and makes commercial loans.
3. gross domestic product	c. An economy in which a significant percentage of its goods and services are traded internationally.
4. trade	d. The total annual money value of the goods and services produced by a country.
5. bank	e. A financial institution that accepts deposits and arrange mortgages for house purchase.
6. building society	f. The monetary value of all the goods and services produced by an economy over a specified period.
7. open economy	g. Intangible commodity.
8. exports	h. Goods and services sold to foreign countries.

5. Перекладіть на англійську мову:

1. Великобританія є дуже розвинутою морською індустріальною державою. 2. Вона має змішану економіку, що ґрунтується на приватному та державному підприємстві. 3. Держава контролює вугледобувну та електроенергетичну галузі, чорну металургію та суднобудування. 4. Промисловість, послуги та сільське господарство є головними секторами британської економіки. 5. Розквіт Великобританії як індустріальної держави зумовлювався наявністю значної кількості мінеральних ресурсів. 6. Вугледобувна, металургійна, текстильна та суднобудівна — це найстаріші галузі промисловості. 7. Новими галузями промисловості є хімічна, електротехнічна, автомобільна та авіа ракетна. 8. Лондон, Глазго, Манчестер, Ліверпуль, Шеффілд та Бірмінгем є основними промисловими центрами Великобританії.

ECONOMY of GREAT BRITAIN

Text B

Services play an important role in British economy and make up¹ an increasing proportion of the national income². They account for about 60 per cent of gross domestic product and 68 per cent of employees. This sector includes health, education, retail and wholesale trade³, tourism, financial and business services, insurance⁴, transport, etc.

Banking, finance, insurance, business services and leasing account for 14 per cent of the British economy's total output. London has the world's largest insurance market, and its banks are responsible for⁵ about a fifth of the international bank lending. London is the world's principal trading centre for commodities, as well as an increasingly important centre for financial futures markets.

Britain's banking system comprises the Bank of England, the commercial banks, branches of foreign and Commonwealth banks⁶ and building societies⁷. The Bank of England acts as the government's bank. It helps to implement the government's financial and monetary policy and supervises the banking system as a whole. Commercial banks provide financial services to individuals and companies, particularly account and loan facilities. Building societies accept deposits⁸ and arrange mortgages⁹ for house purchase. They also offer home loans and a wide range of banking and insurance services.

Britain has an open economy, in which international trade plays a vital role. About one-quarter of its gross domestic product comes from the export of goods and services. It is the fifth largest trading nation in the world. Since 1973 Britain has been a member of the European Economic Community, an association of 12 democratic states. About half Britain's trade is with its European Community partners. Britain's main exports are automobiles, textile, machinery, aircraft, electronic equipment and many others.

COMMENTS

1. to make up — складати
2. national income — національний дохід
3. retail and wholesale trade — роздрібна та оптова торгівля
4. insurance — страхування
5. to be responsible for — відповідати за, бути відповідальним за
6. Commonwealth banks — банки Співдружності
7. building societies — житлово-будівельні товариства
8. to accept deposits — приймати вклади
9. mortgage — застава

1. Перекладіть на англійську мову:

важлива роль; внутрішній валовий продукт; охорона здоров'я; освіта; національний дохід; роздрібна та оптова торгівля; послуги у сфері фінансів та бізнесу; бути відповідальним за щось; міжнародний банківський кредит; страхування; ф'ючерсний ринок; банківська система; банки Співдружності; Європейське Економічне Співтовариство; міжнародна торгівля; комерційні банки; експорт товарів та послуг; житлобудівельні товариства; машинне устаткування; приймати вклади; текстильні вироби; електронна апаратура.

2. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. Services play an important role ... British economy and make up an increasing proportion ... the national income. 2. They account ... about 60 per cent ... gross domestic product. 3. London is the world's principal trading centre ... commodities, as well as an increasingly important centre ... financial futures markets. 4. Commercial banks provide financial services ... individuals and companies. 5. Building societies accept deposits and arrange mortgages ... house purchase. 6. About one-quarter ... its gross domestic product comes ... the export ... goods and services. 7. Great Britain is the fifth largest trading nation ... the world. 8. ... 1973 it has been a member ... the European Economic Community.

3. Доповніть наступні речення:

1. Services account for 2. This sector includes 3. Banking, finance, insurance, business services and leasing account for 4. London has the world's largest insurance market, and its banks are responsible for 5. Commercial banks provide 6. Britain's banking system comprises 7. Since 1973 Britain has been 8. Britain's main exports are

4. Дайте відповіді на питання:

1. What is the role of services in British economy?
2. What services does this sector include?
3. What does Britain's banking system comprise?
4. What do you know about the Bank of England?
5. What kind of services do commercial banks provide?
6. What do building societies offer to their customers?
7. What can you say about international trade of Great Britain?
8. What are the main Britain's exports?

5. Перекладіть на англійську мову:

1. Послуги відіграють важливу роль в економіці Великобританії і становлять більшу частину національного доходу. 2. Цей сектор включає послуги у сфері охорони здоров'я, освіти, роздрібної та оптової торгівлі, туризму, фінансів та бізнесу, страхування, транспорту та ін. 3. Послуги у сфері банківської справи, фінансів, страхування, бізнесу та лізингу становлять 14% загального обсягу виробництва. 4. Банківська система Великобританії включає Банк Англії, відділи зарубіжних банків та Співдружності й житлово-будівельні товариства. 5. Банк Англії діє як урядовий банк. Він допомагає здійснювати фінансову та грошову політику уряду і здійснює нагляд за діяльністю банківської системи в цілому. 6. Міжнародна торгівля відіграє суттєву роль в економіці Великобританії. 7. З 1973 року Великобританія є членом Європейського Економічного Співтовариства. 8. Великобританія експортує автомобілі, текстильні вироби, машинне устаткування, літаки, електронну апаратуру та ін.

ECONOMY of GREAT BRITAIN

Text C

Agriculture is one of the most important sectors in British economy. It supplies nearly 2/3 of the country's food and directly employs about 2.5 per cent of the working population. However its share¹ of the gross domestic product² is less than 3 per cent — the lowest figure among the developed countries.

Great Britain is self-sufficient³ in milk, eggs, to a very great extent⁴ in meat, potatoes and wheat. However it has to import butter, cheese, sugar, tea, fruit and some other agricultural products.

There are more than 250 thousand farms in Great Britain. Most of them are small family farms, where all the work is done by the farmer and his family. The tendency in agricultural development of the country is the disappearance⁵ of small traditional farms as they cannot compete⁶ with big industrial farms.

The types of farms are different in different regions of the country. In the East most farmers grow such crops as barley, wheat, sugar beets and potatoes. In the West climate is good for the production of farm animals. The greater part of the land here is used for dairy and beef cattle breeding, and sheep farming. There are a lot of farms where farmers grow some crops and breed some farm animals. These farms are known as mixed farms.

British agriculture is efficient for it is based on modern technology and research. The work in agricultural sector is highly mechanized. Computers and different agricultural machines are used by the farmers in Great Britain.

COMMENTS

1. share — частка
2. gross domestic product — внутрішній валовий продукт
3. ... is self-sufficient —
сама себе забезпечує; незалежна; економічно самостійна
4. to a great extent — значною мірою
5. disappearance — зникнення
6. to compete — конкурувати

1. Заповніть пропуски найбільш відповідним словом зі списку:

mixed farms; computers; self-sufficient; modern technology; sectors; the disappearance; farm animals; crops; efficient; compete.

1. Agriculture is one of the most important _____ in British economy. 2. Great Britain is _____ in milk, eggs, meat, potatoes and wheat. 3. In the West climate is good for the production of _____. 4. There are a lot of farms where farmers grow some _____ and breed some farm animals. These farms are known as _____. 5. British agriculture is _____ for it is based on _____ and research. 6. Different machines and _____ are used by the farmers. 7. The tendency in agricultural development of the country is _____ of small traditional farms as they cannot _____ with big industrial farms.

2. Поєднайте слова синоніми:

self-sufficient, share, agriculture, self-supporting, trend, production, for, to provide, significant, because, part, farming, tendency, producing, developed, about, efficient, to supply, important, advanced, nearly, effective.

3. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. Agriculture is one ... the most important sectors ... British economy. 2. Its share ... the gross domestic product is less than 3 per cent — the lowest figure ... the developed countries. 3. Great Britain is self-sufficient ... milk, eggs, to a very great extent ... meat, potatoes and wheat. 4. Most ... the farms are small family farms, where all ... the work is done ... the farmer and his family. 5. The tendency ... agricultural development ... the country is the disappearance ... small traditional farms as they cannot compete ... big industrial farms. 6. The types ... farms are different ... different regions ... the country. 7. ... the West climate is good ... the production ... farm animals. 8. British agriculture is efficient ... it is based ... modern technology and research.

4. Дайте відповіді на питання:

1. Is agriculture one of the most important sectors in British economy?
2. What is the share of the gross domestic product?
3. What agricultural products is Great Britain self-sufficient in?
4. What products does the country import?
5. How many farms are there in Great Britain?
6. What is the tendency in agricultural development of the country?
7. The types of farms are different in different regions of Great Britain, aren't they?
8. What three types of farms are there in the country?
9. Why is the British agriculture is efficient?

5. Перекладіть на англійську мову:

1. Сільське господарство — один з найважливіших секторів економіки Великобританії. 2. Країна сама себе забезпечує молоком, яйцями і значною мірою м'ясом, картоплею та пшеницею. 3. Великобританія імпортує масло, сир, цукор, чай, фрукти та інші сільськогосподарські продукти. 4. Фермерські господарства різні в різних регіонах. 5. На сході країни фермери вирощують такі культури, як ячмінь, пшениця, цукровий буряк та картопля. 6. На заході клімат сприятливий для розвитку тваринництва. 7. Сільське господарство Великобританії є ефективним, оскільки воно ґрунтується на сучасних технологіях та дослідженнях.

ECONOMY of GREAT BRITAIN

Text D

The United Kingdom is one of the world's largest exporters of manufactured goods per head of population. For every person employed in agriculture eleven people are employed in mining, manufacturing and building.

Apart from coal and iron ore Britain has very few natural resources. Its agriculture provides only half the food it needs. Most of the raw materials such as oil and various metals (copper, zinc, uranium ore and others) have to be imported. Britain also has to import timber, cotton, fruit and farm products.

Britain used to be richly forested, but most of the forests were cut down to make more room for cultivation. The greater part of land is used for cattle and sheep breeding, and pig raising. Among the crops grown on the farms are wheat, barley and oats. The fields are mainly in the eastern part of the country. Most of the farms are small. Farms tend to be bigger where the soil is less fertile.

Britain produces high quality expensive goods, which has always been characteristic of its industry. A shortage of raw materials, as well as the high cost

of production makes it unprofitable for British industry to produce semi-finished goods or cheap articles. Britain mostly produces articles, requiring skilled labour, precision instruments, chemicals. Britain high quality consumer goods and articles made of various kinds of synthetic (man-made) materials.

The original basis of British industry was coal mining, and the early factories grew up not far from the main mining areas.

Glasgow and Newcastle became great centres of engineering and shipbuilding. Lancashire produced cotton goods and Yorkshire woollens, with Sheffield concentrating on iron and steel. Birmingham developed light engineering. There appeared a tendency for industry and population to move to the south, particularly to the London area. Britain's industry is now widely dispersed. Great progress was made in the development of new industries, such as the aircraft, automobile, electronic industries and others. A number of atomic power reactors were made.

Great emphasis was made on the development of the war industry.

COMMENTS

1. manufactured goods – промислові товари
2. per head of population – на душу населення
3. apart of smth. – крім чогось
4. used to be smth. – був кимось колись
5. used to do smth. – робив щось колись
6. to make room for smth. – звільняти простір (місце) для чогось
7. to breed smth. – розводити, вирощувати (тварин)
8. to tend to do smth. – мати тенденцію робити щось
9. article – виріб, товар, предмет виробництва
10. to require smth. (doing smth.) – вимагати, потребувати чогось (робити щось)
11. precision instruments – точні інструменти
12. to be widely dispersed – широко розповсюджуватись
13. to make emphasis on smth. – надавати чомусь особливого значення, приділяти комусь особливу увагу
14. raw materials – сировина
15. soil – ґрунт
16. fertile - родючий
17. semi-finished goods – напівфабрикати
18. chemicals – хімічні препарати

1. Знайдіть еквіваленти:

1. недостатня кількість сировини	a. raw materials
2. дорогі товари високої якості	б. various metals
3. свинарство	в. to be richly forested
4. вівчарство (розведення овець)	г. to import timber
5. ввозити деревину	д. to make room for smth.
6. бути багатим на ліси	е. sheep breeding
7. різноманітні метали	є. pig raising
8. сировина	ж. high quality expensive goods
9. звільнити місце	з. shortage of raw materials
10. військова промисловість	и. semi-finished goods
11. синтетичні матеріали	і. precision instruments
12. точні інструменти	ї. electronic equipment
13. атомний реактор	й. war industry
14. початкова основа	к. the original basis
15. напівфабрикати	л. atomic power reactor
16. електронне обладнання	м. man-made materials

2. Доповніть наступні речення:

1. Great Britain is rich in 2. Britain has very few 3. Britain also has to import 4. Most of the forests were cut down to 5. Among the crops grown on the farms are 6. Britain produces high quality 7. Britain mostly produces article requiring 8. Britain produces and exports 9. The original basis of British industry was 10. Great emphasis was made on the development of the ...

3. Визначте вірні чи ні наступних твердження:

1. The United Kingdom is the largest exporter of manufactured good. 2. Britain is rich in very few natural resources. 3. Britain has to import coal and iron ore. 4. The greater part of land is used for sheep breeding, pig raising and flower growing. 5. Britain produces high quality cheap goods. 6. Britain mostly produces articles requiring skilled labour, precision instruments and electronic equipment. 7. Britain exports cotton and woollen goods but not leather goods. 8. Coal mining was the original basis of British industry. 9. Aircraft, automobile and electronic industries are new Britain's industries. 10. Glasgow is famous for engineering and shipbuilding.

4. Заповніть пропуски прийменниками:

1. Britain produces goods and articles made ... various kinds of synthetic materials. 2. For every person employed ... agriculture, eleven people are employed ... mining, manufacturing and building. 3. Most ... the raw materials have to be

imported. 4. The fields are mainly ... eastern part ... the country. 5. A shortage ... raw materials makes it unprofitable ... British industry to produce semi-finished goods or cheap articles. 6. Sheffield is concentrating ... iron and steel. 7. A present industry has a tendency to move ... the south, particularly ... the London area.

5. Дайте відповіді на питання:

1. What natural resources does Great Britain have?
2. What raw materials does Britain import?
3. Why does Britain have to import raw materials?
4. What does Britain export?
5. What is the characteristic feature of British industry?
6. Why is it unprofitable for Britain to produce semi-finished goods or cheap articles?
7. What are the main articles produced by British industry?
8. What are Britain's traditional industries?
9. What are Britain's main industries today?
10. What are the main industrial centres of Great Britain?
11. What are the main branches of British agriculture?
12. What is the greater part of land used for?
13. What crops are grown on the farms of Britain?
14. Why does Great Britain have to import farm products?

Unit № 4

ECONOMIC SYSTEMS

Text A

The survival of any society depends on its ability to provide food, clothing and shelter for its people. Since these societies are also faced with scarcity decisions concerning What, How and for Whom to produce must be made.

All societies have something else in common. They have an economic system or an organized way of providing for the wants and needs of their people. The way in which these decisions are made will determine the type of economic system they have. There are three major kinds of economic systems: traditional, command and market.

In a society with a traditional economy nearly all economic activity is the result of ritual and custom. Habit and custom also prescribe most social behaviour¹. Individuals are not free to make decisions based on what they want or would like to have. Instead, their roles are defined. They know what goods and services will be produced, how to produce them, and how such goods and services will be distributed.

An example of traditional economy is the society of polar eskimo² of the last century. For generations, parents taught their children how to survive in a harsh climate, make tools, fish and hunt. Their children, in turn, taught these skills to the next generation. The main advantage of the traditional economy is that everyone has a role in it. This helps keep economic life stable and community life continuous. The main disadvantage of the traditional economy is that it tends to discourage³ new ideas and even punishes people for breaking rules or doing things differently. So it tends to be stagnant⁴ or fails to grow over time⁵.

COMMENTS

1. social behaviour — тут: поведінка суспільства
2. polar eskimo — ескімоси півночі
3. to discourage — розхолоджувати
4. ... tends to be stagnant — має схильність до застою
5. ... fails to grow over time — не може розвиватися далі

1. Перекладіть на українську мову:

to survive, to depend on, to provide, to prescribe, to decide, to distribute, to determine, to organize, to generate, to behave, to define, to know, to punish, to tend, to grow, to direct.

2. Знайдіть еквіваленти:

1. to make decisions	а. із покоління в покоління
2. to have smth in common	б. традиційна економіка
3. economic system	в. поведінка суспільства
4. traditional economy	г. головні типи
5. command economy	д. головний недолік
6. market economy	е. приймати рішення
7. social behaviour	є. командна економіка
8. major kinds	ж. головна перевага
9. for generations	з. ринкова економіка
10. main advantage	и. економічна система
11. main disadvantage	і. мати щось спільне
12. to make tools	ї. виробляти знаряддя

3. Поєднайте синоніми:

decision, approximately, produce, shelter, to make, type, habitation, as, the community, major, concerning, to produce, the society, main, nearly, about, kind, since, product, solution.

4. Поєднайте антоніми:

scarcity, last, advanced, to produce, to discourage, next, stagnant, stable, to encourage, to distribute, disadvantage, to accumulate, uncommon, advantage, to consume, unstable, common, abundance.

5. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. The survival ... any society depends ... its ability to provide ... food, clothing and shelter ... its people. 2. All ... societies have an economic system or an organized way ... providing ... the wants and needs ... their people. 3. There are three major kinds ... economic systems: traditional, command and market. 4. In a society ... a traditional economy ... all ... economic activity is the result ... ritual and custom. 5. An example ... traditional economy is the society ... polar eskimo ... the last century.

6. Доповніть наступні речення:

1. The survival of any society depends on 2. Since these societies are also faced with scarcity 3. All societies have an organized way of providing for 4. The way in which these decisions are made 5. There are three major kinds of economic systems: 6. In a society with traditional economy nearly all economic activity is 7. Individuals are not free to make decisions based on 8. An example of traditional economy is 9. For generations, parents taught their children 10. The main advantage of the traditional economy is 11. The main disadvantage of the traditional economy is

7. Дайте відповіді на питання:

1. What does the survival of any society depend on? 2. What are all societies faced with? 3. What have all societies in common? 4. What determines the type of economic system? 5. What are the major kinds of economic systems? 6. What prescribes most social behaviour? 7. What is the role of individuals in a traditional economy? 8. What did polar eskimo teach their children? 9. What is the main advantage/disadvantage of the traditional economy?

8. Перекладіть на англійську мову:

1. Кожному суспільству доводиться приймати рішення стосовно того, що, як та для кого виробляти. 2. Виживання суспільства залежить від того, чи воно спроможне забезпечувати своїх людей їжею, одягом та житлом. 3. Кожному суспільству притаманна своя економічна система. 4. Тип економічної системи визначається методом, за яким приймаються рішення про задоволення бажань та потреб людей. 5. У суспільстві з традиційною

економікою вся економічна діяльність є результатом традицій та звичаїв. 6. Люди не вільні приймати рішення, які ґрунтуються на тім, що вони хочуть або хотіли б мати. 7. Люди знають, які товари або послуги будуть вироблятися, як вони вироблятимуться та як вони розподілятимуться. 8. Ескімоси півночі навчали своїх дітей, як виготовляти знаряддя, ловити рибу та полювати. 9. Головний недолік традиційної економіки полягає в тім, що вона схильна розхолоджувати ідеї. 10. Головна перевага традиційної економіки в тім, що кожний у ній має свою роль. 11. Традиційна економіка схильна до застою і не може розвиватися далі.

ECONOMIC SYSTEMS

Text B

Other societies have a command economy — one where a central authority makes most of the What, How and for Whom decisions.

Economic decisions are made at the top and people are expected to go along with¹ choices made by their leaders. It means that major economic choices are made by the government. It decides goals for the economy and determines needs and production quotas for major industries. If the planning body wants to stress growth of heavy manufacturing, it can shift resources² from consumer goods to that sector. Or, if it wants to strengthen national defence, it can direct resources from consumer goods or heavy manufacturing to the production of military equipment and supplies.

The major advantage of a command system is that it can change direction drastically in a relatively short time. The major disadvantage of the command system is that it does not always meet the wants and needs of individuals.

The second disadvantage of the command economy is the lack of incentives³ that encourage people to work hard. In most command economies today workers with different degrees of responsibility receive similar wages. In addition⁴, people seldom lose their jobs regardless of⁵ the quality of their work. As a result, there is a tendency for some to work just hard enough to fill production quotas set by planners.

The command economy requires a large decision-making bureaucracy. Many clerks, planners, and others are needed to operate the system. As a result, most decisions cannot be made until a number of people are consulted, or a large amount of paperwork is processed. This causes production costs⁶ to increase and decision-making to slow down. Thus, a command system does not have the flexibility to deal with day-to-day problems.

COMMENTS

1. ... people are expected to go along with —
сподіваються, що люди приєднуються

2. to shift resources — перемістити ресурси
3. the lack of incentives — брак стимулів
4. in addition — до того ж; крім того
5. regardless of — незважаючи на
6. production costs — витрати виробництва

1. Знайдіть еквіваленти:

1. to determine needs	а. заохочувати людей наполегливо працювати
2. different degrees of responsibility	б. рішуче змінювати напрям
3. consumer goods	в. зміцнювати національну оборону
4. a large decision-making bureaucracy	г. займатися щоденними проблемами
5. command economy	д. планові органи
6. heavy manufacturing	е. різний рівень відповідальності
7. military equipment	є. командна економіка
8. encourage people to work hard	ж. визначати потреби
9. to deal with day-to-day problems	з. споживчі товари
10. to change direction drastically	и. військове устаткування
11. to strengthen national defence	і. великий бюрократичний апарат
12. the planning body	ї. важка промисловість

2. Перекладіть на українську мову:

economy, economic, authority, leader, production, large, responsibility, drastically, decide, decision, to stress, defence, military, equipment, advantage, incentive, relatively, different, tendency, to increase, similar, personal, fertile, productive, responsible, able, provincial, active, stable, special, flexible, equal, scarce, possible.

3. Поєднайте синоніми:

to desire, tendency, lack, decision, defence, goal, require, flexibility, quota, similar, growth, to shift, day-to-day, trend, to wish, absence, major, different, everyday, increase, to change, demand, main, protection, share, elasticity, aim, solution.

4. Поєднайте антоніми:

to slow down, to sell, advantage, short, lack, job, small, to increase, flexible, cause, disadvantage, work, abundance, often, to speed up, to buy, inflexible, seldom, large, reason, long, to decrease, strengthen, acquire, to produce, to discourage, weaken, to encourage, lose, to consume.

5. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. Economic decisions are made ... the top and people are expected to go ... choices made ... their leaders. 2. The government decides goals ... the economy and determines needs and production quotas ... major industries. 3. In most ... command economies people ... lose jobs regardless ... the quality ... their work. 4. As a result, there is a tendency ... some to work ... hard enough to fill ... production quotas set ... planners. 5. A command system does not have the flexibility to deal ... day-to-day problems.

6. Доповніть наступні речення:

1. In a command economy decisions are made 2. It means that 3. Government decides 4. If the planning body wants to strengthen national defence, it can 5. The major advantage of a command system is 6. The major disadvantage of a command system is 7. The second disadvantage of the command economy is 8. The command economy requires

7. Дайте відповіді на питання:

1. Who makes most of What, How and for Whom decisions in a command economy? 2. Who determines needs and production quotas for major industries? 3. What is the major advantage of a command system? 4. What disadvantages does the command economy have? 5. What does the command economy require? 6. The command system doesn't have the flexibility to deal with day-to-day problems, does it?

8. Перекладіть на англійську мову:

1. Економічні рішення приймаються нагорі, і сподіваються, що люди приєднуються до вибору своїх лідерів. 2. Або, якщо планові органи захочуть зміцнити національну оборону, вони можуть направити ресурси від споживчих товарів або важкої промисловості до виробництва військової техніки та провіанту. 3. Основною перевагою командної системи є те, що вона може різко змінити напрямок розвитку в порівняно короткий час. 4. Головний недолік командної системи в тому, що вона не завжди відповідає бажанням і потребам людей. 5. В більшості командних економік сьогодні працівники з різним ступенем відповідальності отримують однакову зарплату. 6. Командна економіка вимагає утримання великого бюрократичного апарату для прийняття рішень.

ECONOMIC SYSTEMS

Text C

In a market economy, the questions of What, How and for Whom to produce are made by individuals and firms acting in their own best interests. In economic term a market is an arrangement that allows buyers and sellers to come together to conduct transactions¹.

Since consumers like products with low prices and high quality, producers in a market economy will try to supply such products. Those who make the best products for the lowest prices will make profits² and stay in business³. Other producers will either go out of business or switch to⁴ different products consumer can buy.

A market economy has several major advantages that traditional and command economies do not have. First, a market economy is flexible and can adjust to change over time.

When gas prices in the United States began to level off in 1985 and then decline in 1986, the trend slowly began to reverse.

The second major advantage of the market economy is the freedom that exists for everyone involved. Producers are free to make whatever they think will sell. They are also free to produce their products in the most efficient manner. Consumers on the other hand are free to spend their money or buy whatever goods and services they wish to have.

The third advantage of the market economy is the lack of significant government intervention. Except for national defence, the government tries to stay out of the way⁵. As long as there is competition among producers, the market economy generally takes care of itself.

The final advantage of the market economy is the incredible variety⁶ of goods and services available to consumers. In fact, almost any product can and will be produced so long as there is a buyer for it.

COMMENTS

1. to conduct transactions — проводит ділові операції
2. to make profits — отримувати прибуток
3. to stay in business — залишатися в бізнесі
4. to switch to — переорієнтуватись
5. to stay out of the way — не втручатися
6. incredible variety — неймовірна різноманітність

1. Знайдіть еквіваленти:

1. to conduct transactions	а. отримувати прибуток
2. in the most efficient manner	б. проводит ділові операції
3. to act in one's own best interests	в. з іншого боку; у свою чергу

4. to stay out of the way	г. неймовірна різноманітність
5. to make profits	д. не втручатися
6. the lack of significant government intervention	е. працювати для власної вигоди
7. to adjust to change over time	є. залишатися в бізнесі
8. to stay in business	ж. переорієнтуватися
9. incredible variety	з. найбільш ефективним способом
10. to switch to	и. ринкова економіка
11. on the other hand	і. змінюватися з часом
12. market economy	ї. брак значного втручання уряду

2. Поєднайте синоніми:

a buyer, to desire, to make profits, to take care (of), to supply, to conduct transactions, interest, considerable, a purchaser, to allow, benefit, to get profits, variety, to manufacture, to arrange a deal, to provide (with), significant, to look after, tendency, lack, intervention, to permit, diversity, to produce, interference, trend, to wish, absence.

3. Поєднайте антоніми:

to sell, advantage, high prices, to spend money, to decline, flexible, to go out of business, to save money, disadvantage, low prices, worst, to buy, credible, variety, best, uniformity, inflexible, to stay out of the way, incredible, available, to meddle with other people's business, unavailable, to stay in business, to level off.

4. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. In a market economy, the questions ... What, How and ... Whom to produce are made ... individuals and firms acting ... their own best interests. 2. A market economy is flexible and can adjust to change ... time. 3. Since consumers like products ... low prices and high quality, producers ... a market economy will try to supply such products. 4. Those who make the best products ... the lowest prices will stay ... business. 5. The second major advantage ... the market economy is the freedom that exists ... everyone involved. 6. Except ... national defence, the government tries to stay ... the way. 7. As long as there is competition ... producers, the market economy generally takes care ... itself. 8. The final advantage ... the market economy is the incredible variety ... goods and services available ... consumers.

5. Доповніть наступні речення:

1. In a market economy the questions of What, How and for Whom to produce are made by 2. In economic term a market is 3. Since consumers like

products with low prices and high quality, 4. Those who make the best products for the lowest prices 5. Other producers will either go out of business or 6. A market economy has 7. The first advantage of the market economy is 8. The second major advantage of the market economy is 9. Consumers are free to spend their money or 10. The third advantage of the market economy is 11. As long as there is competition among producers, 12. The final advantage of the market economy is

6. Поєднайте слова з колонки А з їх визначенням з колонки В:

Column A

Column B

1. economic system	a. An economic system that allocates scarce resources according to custom; change and growth are very slow; people do what their parents did before them; and most goods are produced and consumed locally.
2. traditional economy	b. An economic system in which major decisions concerning the allocation of resources are made by agencies of the government.
3. command economy	c. The approach a country uses to deal with scarcity and achieve its economic goals.
4. market economy	d. The production, distribution, and sale of goods and services for a profit.
5. consumer	e. The rivalry among buyers and sellers in the purchase and sale of resources and products.
6. competition	f. A person who buys and uses goods or services.
7. business	g. The difference between revenues and operation costs incurred by a business.
8. profit	h. An economic system in which the principal means of production, distribution, and exchange are in private hands and competitively operated for profit.

7. Дайте відповіді на питання:

1. Who asks the questions of What, How and for Whom to produce in a market economy? 2. What is a market in economic term? 3. Who will stay in business in a market economy? 4. What advantages does market economy have? Explain it in details. 5. What does the final advantage of the market economy consist in?

8. Перекладіть на англійську мову:

1. Ринкова економіка має кілька головних переваг, яких нема в традиційній та командній економіках. 2. Коли ціни на газ у Сполучених Штатах вирівнялися в 1985 р. і потім упали в 1986 р., то ця тенденція повільно почала змінюватися в протилежному напрямку. 3. Одна з головних переваг ринкової економіки полягає у свободі, яка існує для кожного підприємця. 4. Оскільки споживачам подобаються товари за низькими цінами і високої якості, виробники за ринкової економіки намагатимуться постачати саме такі товари. 5. Уряд намагається не втручатися в жодні галузі, крім національної оборони. 6. У ринковій економіці майже будь-який товар може бути і буде виготовлений, поки на нього є покупець.

Unit № 5

DEMAND

Most people think of demand as being the desire for a certain economic product. That desire must be coupled with¹ the ability and willingness to pay. Effective demand, that is desire plus ability and willingness to pay, influences and helps to determine prices.

In economics the relationship of demand and price is expressed by the Law of Demand. It says that the demand for an economic product varies inversely² with its price. In other words, if prices are high the quantities demanded will be low. If prices are low the quantities demanded will be high.

The correlation between demand and price does not happen by chance³. For consumers price is an obstacle to buying, so when prices fall, the more consumers buy.

The demand for some products is such that consumers do care about changes in price when they buy a great many more units of product because of a relatively small reduction in price. The demand for the product is said to be elastic⁴.

For other products the demand is largely inelastic. This means that a change in price causes only a small change in the quantity demanded. A higher or lower price for salt, for example, probably will not bring about⁵ much change in the quantity bought because people can consume just so much salt.

Even if the price were cut in half⁶, the quantity demanded might not rise very much. Then too, the portion of a person's yearly budget that is spent on salt is so small that even if the price were to double⁷, it would not make much difference in the quantity demanded.

Elasticity of supply⁸, as a response to changes in price, is related to demand. Economists define *demand* as a consumer's desire or want, together with

his willingness to pay for what he wants. We can say that demand is indicated by our willingness to offer money for particular goods or services. Money has no value in itself, but serves as a means of exchange⁹ between commodities which do have a value to us.

People very seldom have everything they want. Usually we have to decide carefully how we spend our income. When we exercise our choice, we do so according to our personal scale of preferences. In this scale of preferences essential commodities come first (food, clothing, shelter, medical expenses etc.), then the kind of luxuries which help us to be comfortable (telephone, special furniture, insurance etc.), and finally those non-essentials which give us personal pleasure (holidays, parties, visits to theatres or concerts, chocolates etc.). They may all seem important but their true importance can be measured by deciding which we are prepared to live without. Our decisions indicate our scale of preferences and therefore our priorities.

Elasticity of demand¹⁰ is a measure of the change in the quantity of a good, in response to demand. The change in demand results from a change in price. Demand is inelastic when a good is regarded as a basic necessity¹¹, but particularly elastic for non-essential commodities. Accordingly, we buy basic necessities even if the prices rise steeply, but we buy other things only when they are relatively cheap.

In economic theory, demand means the amount of a commodity or service that economic units are willing to buy, or actually buy, at a given price. In economic theory, therefore, demand is always effective demand, i.e., demand, supported by purchasing power¹², and not merely the desire for a particular commodity or service.

Obviously, demand is not only influenced by price, but also by many other factors, such as the incomes of the demanders and the prices of substitutes. In economic analysis, these other factors are frequently assumed to be constant. This allows one to relate a range of prices to the quantities demanded in what is called the demand function (with price as the independent and demand as the dependent variable) and to graph this relationship in the demand curve.

The demand curve¹³ is the graphical representation of the demand function, i.e., of the relationship between price and demand. It tells us how many units of a particular commodity or service would be bought at various prices, assuming that all other factors (such as the incomes of the demanders and the prices of substitutes) remain unchanged. The demand curve normally slopes downwards from left to right, which means that more is bought at low prices than at higher prices. A famous exception to the rule of a downward-sloping demand curve is the Giffen paradox¹⁴. If the condition that all other factors remain unchanged is relaxed and the incomes of the demanders, for instance, are allowed to change, then the whole demand curve will shift its position.

COMMENTS

1. to be coupled with — бути поєднаним
2. inversely — обернено пропорційно
3. by chance — випадково
4. ... the demand for the product is said to be elastic —
кажуть, що попит на продукт еластичний
5. to bring about — призвести
6. if the price were cut in half — якщо ціну треба було б зменшити вдвічі
7. were to double — треба було б подвоїти
8. elasticity of supply — еластичність пропозиції
9. means of exchange — засіб обміну
10. elasticity of demand — еластичність попиту
11. basic necessity — предмет першої необхідності
12. purchasing power — купівельна спроможність
13. demand curve — крива попиту
14. Giffen paradox — парадокс Гіффена

1. Знайдіть еквіваленти:

1. the Law of Demand	а. обернено пропорційно
2. to be coupled with	б. призвести
3. to bring about	в. визначати ціни
4. by chance	г. необхідна кількість
5. to determine prices	д. випадково
6. ability and willingness to pay	е. зміни в ціні
7. effective demand	є. закон попиту
8. reduction in price	ж. інакше кажучи
9. inversely	з. бути поєднаним
10. changes in price	и. зниження ціни
11. in other words	і. ефективний попит
12. the quantity demanded	ї. здатність та готовність платити

2. Перекладіть на англійську мову:

еластичність пропозиції; еластичність попиту; зміни в ціні; бажання споживачів; пропонувати гроші; вартість; дохід; відносно дешеві речі; ціни різко зростають; певні товари та послуги; особиста шкала переваг; витрати на медичне обслуговування; засіб обміну; предмети першої необхідності; предмети розкоші; другорядні товари; страхування.

3. Поєднайте синоніми:

by chance, to double the price, an obstacle, to consider, efficient, a cut in price, to bring about, to happen, by accident, a relationship, to cause, effective, to raise the

price a hundred per cent, a barrier, to think, to occur, a correlation, a reduction in price.

4. Поєднайте антоніми:

ability, higher price, to cut, to supply, to demand, inelastic, to consume, to raise, least, to couple, small, large, inversely, to part, incapacity, to produce, most, elastic, directly, lower price.

5. Перекладіть на українську мову, звертаючи увагу на виділені слова:

1. **Demand** for fish has exceeded supply this month. 2. **The demand** for milk is inelastic because it is a necessity. 3. It is impossible to satisfy all their **demands**. 4. They **demand**ed that the decision should be revised. 5. Children **are** so **demanding**: they need constant attention. 6. The workers **are demanding** better pay. 7. This sort of work **demands** great patience. 8. Good secretaries **are** always **in demand**. 9. The worker's **demands** for higher pay were rejected by the employers. 10. He **is** in **great demand** as a singer.

6. Заповніть пропуски найбільш відповідним словом зі списку.

price; service; purchasing power; demand curve; demand; incomes; demand function; commodity.

1. Demand means the amount of a _____ or _____ that economic units are willing to buy at a given price. 2. Demand is not only influenced by _____ but also many other factors. 3. Effective demand is always supported by _____ and not merely the desire for a particular commodity or service. 4. The demand curve is the graphical representation of the _____, i. e., of the relationship between price and _____. 5. If the conditions that all other factors remain unchanged is relaxed and the _____ of the demanders are allowed to change, then the whole _____ will shift its position.

7. Поєднайте слова з колонки А з їх визначенням з колонки В:

Column A

Column B

1. demand	a. Money value of a good or service.
2. supply	b. The curve on a graph that shows the relationship between the quantity demanded for a good and its price.
3. consumer	c. Good or service whose consumption is seen as essential in order to maintain a minimum standard of living in a society.

4. price	d. Explains how much a change in price affects the quantity demanded.
5. demand curve	e. A consumer's willingness and ability to buy a product or service at a particular time and place.
6. demand elasticity	f. Anyone who uses goods or services.
7. purchasing power	g. The value of a unit of money measured in terms of what it can buy.
8. necessity	h. All else being equal, more items will be sold at a lower price than at a higher price.
9. the Law of Demand	i. The amount of a commodity or service offered for sale at a given price.
10. supply curve	j. The diagrammatic illustration of the relationship between the price of the good and the quantity that producers will supply at that price.

8. Заповніть пропуски прийменниками та прислівниками:

1. Most ... people think ... demand as being the desire ... a certain economic product. 2. In economics the relationship ... demand and price is expressed ... the Law ... Demand. 3. It says that the demand ... an economic product varies inversely ... its price. 4. The demand ... some products is such that consumers do care ... changes ... price when they buy a great many more units ... product ... a relatively small reduction ... price. 5. The correlation ... demand and price does not happen ... chance. 6. A higher or lower price ... salt probably will not bring ... much change ... the quantity bought because people can consume ... so much salt. 7. In economic theory, demand means the amount ... a commodity or service that economic units are willing to buy, or actually buy, ... a given price. 8. Demand is ... supported ... purchasing power, and not merely the desire ... a particular commodity or service. 9. Demand is not ... influenced ... price, but also ... many other factors, such as the incomes ... the demanders and the prices ... substitutes. 10. The demand curve is the graphical representation ... the demand function. 11. It normally slopes downwards ... left ... right, which means that more is bought ... low prices than ... higher prices.

9. Доповніть наступні речення:

1. Most people think of demand as 2. Effective demand is 3. The Law of Demand says 4. In other words, if prices are high 5. For consumers price is 6. The demand for such products is such that 7. The inelastic demand means that 8. The portion of a person's yearly budget that is spent on salt is so small that even if the price were to double, it 9. Economists define demand 10. Money has no value in itself, but serves 11. When we exercise our choice 12. Our decisions indicate 13. Elasticity of demand is 14. Demand is inelastic when 15. We buy basic necessities even if 16. In economic theory,

demand means 17. In economics demand is always effective demand, i.e., 18. Demand is not only influenced by price 19. In economic analysis, these other factors are 20. The demand curve is 21. It tells us 22. The demand curve normally slopes

10. Визначте яке з наступних речень вірне, а яке ні.

1. When people offer money for particular goods, they indicate that a demand exists. 2. Money is usually valuable in itself. 3. People do not usually have everything they want. 4. Our decisions on how to use our money show what we need most and what we are willing to do without. 5. Basic needs come before luxuries. 6. Demand for essential commodities is always elastic. 6. In economic theory, demand means the amount of a commodity or service that economic units are willing to buy. 7. In economic theory demand is always effective demand. 8. Demand is only influenced by price. 9. Effective demand is always supported by merely the desire for a particular commodity or service. 10. In economic analysis, the incomes of the demanders and the prices of substitutes are frequently assumed to be constant. 11. The demand curve tells us how many units of a particular commodity or service would be sold at various prices. 12. The demand curve normally means that more is bought at low prices than at high prices.

11. Дайте відповіді на питання:

1. What do most people think of demand? 2. What is an effective demand? 3. What does it help to do? 4. What is expressed by the Law of Demand? 5. What does the Law of Demand say? 6. The correlation between demand and price does not happen by chance, does it? 7. Is price an obstacle to buying for consumers? 8. What does the elastic demand consist in? 9. What does the inelastic demand for products mean? 10. Elasticity of supply, as a response to changes in price, is related to demand, isn't it? 11. What is the definition of demand? 12. How is demand indicated? 13. What is money? 14. What do we do when we exercise our choice? 15. What comes second in our scale of preferences? 16. What is our third priority? 8. What is elasticity of demand? 17. When is demand inelastic? 18. What does «demand» mean in economic theory? 19. What is effective demand? 20. What factors is demand influenced by? 21. What is demand function? 22. What does the demand curve tell us? 23. At what price is more bought? 24. What is a famous exception to the rule of a downward-sloping demand curve? 25. When will the whole demand curve shift its position?

12. Перекладіть на англійську мову:

1. Більшість людей вважає, що попит — це бажання мати певний економічний продукт. 2. Таке бажання має бути поєднане зі здатністю та

готовністю платити. 3. Взаємозалежність між попитом та ціною виражається законом попиту. 4. Він стверджує, що попит на економічний продукт змінюється обернено пропорційно відносно ціни. 5. Що вищі ціни, то менше буде продано товарів і послуг. 6. Завдяки відносно малому зниженню ціни споживачі купують набагато більше одиниць товару. 7. Нееластичний попит означає, що зміна в ціні спричиняє тільки незначну зміну в необхідній кількості товару. 8. Навіть, якщо ціну на сіль треба було б зменшити вдвічі, обсяг її продажу не міг би набагато зрости.

Словник економічних термінів

advertising (реклама) - інформація про товар або послугу, розповсюджена в будь-який спосіб і за певну плату, з метою привернути увагу споживачів до товару або послуги.

AIDA (модель “АІДА”) - модель рекламного звернення з метою спонукати клієнта придбати товар: привернути увагу, викликати інтерес, викликати бажання скористатися рекламною пропозицією, спонукати до купівлі; перші букви англійських слів "увага", "інтерес", "бажання", "дія".

balance of payments (платіжний баланс) - різниця між сумою грошових надходжень, отриманих країною з-за кордону і сумою платежів за кордон.

balance of trade (торговий баланс) - різниця між вартістю експорту і імпорту.

bank account (банківський рахунок) - рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій відповідно до умов договору.

bank money (банківські гроші) - різновид грошей, які існують у вигляді певних сум, записаних на рахунках в банках у пам'яті комп'ютерів. Вони не мають речового виразу і використовуються для платежів у безготівковій формі. Рух їх здійснюється по рахунках в банках і не виходить за межі банківської системи. Приводяться вони в рух за допомогою технічних інструментів — чеків, платіжних доручень, та пластикових карток.

bank transfer (банківський переказ) - просте доручення банку своєму банку-кореспонденту виплатити певну суму грошей на прохання і за рахунок переказодавця іноземному отримувачу з визначенням способу відшкодування банку-платнику виплаченої ним суми.

barter (бартер) - прямий безгрошовий обмін товарами або послугами.

bear (спекулянт, який грає на пониження, “ведмідь”) - біржовий спекулянт, який грає на зниження.

bond (облігація) - цінний папір, що являє собою документальне підтвердження факту отримання грошей в борг і зобов'язання їх повернути в певний строк.

boom (бум/ розквіт) - фаза циклу, коли обсяг виробництва зростає до максимального рівня, зайнятість досягає природного рівня, збільшується попит, зростають ціни й процентні ставки, ставка заробітної плати

збільшується, збільшується обсяг інвестицій, спостерігається економічний розквіт.

bull (спекулянт, який грає на підвищення, “бик”) - біржовий спекулянт, який грає на підвищення.

business (бізнес, підприємницька діяльність) - будь-яка діяльність пов’язана з виробництвом, розподілом та збутом відповідної продукції чи послуг з метою одержання прибутку.

business cycle (бізнес/економічний цикл) - регулярні коливання рівня ділової активності, за яких після зростання активності настає її зниження, що знову змінюється зростанням.

capital (капітал) - сукупність усіх технічних, матеріальних і грошових засобів, використовуваних для виробництва товарів та послуг.

cartel (картель) - угода між компаніями, що виробляють або продають один вид товарів або послуг, про встановлення на нього єдиної ціни, що зазвичай перевищує ціну рівноваги на ринку збуту.

central bank (центральний банк) - банк, який перебуває у повній державній власності. Він визначає та проводить єдину грошово-кредитну політику держави; здійснює випуск національної валюти країни та організує її обіг; здійснює валютне регулювання; забезпечує накопичення та зберігання золото-валютних резервів; встановлює для банків правила проведення банківських операцій та систем розрахунків; виступає кредитором останньої інстанції для банків.

commercial bank (комерційний банк) - банк, який здійснює універсальні банківські операції з різними організаціями, установами, здебільшого за рахунок власних коштів та залучення кредитних ресурсів своїх клієнтів. Він приймає і розміщує грошові вклади своїх клієнтів, веде рахунки банків-кореспондентів, виконує грошові перекази, здійснює на договірних умовах кредитне, розрахунково-касове та інше банківське обслуговування.

commodity money (товарні гроші) - різновид грошей, які є товаром, тобто це предмети, які можна безпосередньо використовувати, проте одночасно, вони виступають і як міра вартості інших товарів (наприклад хутро, слонова кістка, худоба, зерно, сіль, мушлі, золоті та срібні злитки).

comparative cost principle (принцип порівняльних витрат) - один з основних принципів міжнародної торгівлі, який свідчить, що найвищий рівень світового виробництва товарів може бути досягнутий тільки тоді, коли кожна

країна або регіон сконцентрують свою увагу на виробництві тих товарів, які є спеціалізацією даного регіону.

competition (конкуренція) - економічний процес взаємодії і боротьби товаровиробників за найвигідніші умови виробництва та збуту товарів, і за отримання найбільших прибутків.

consumer (споживач) - особа, яка купує і використовує товари, замовляє роботи і послуги для особистих побутових потреб, не пов'язаних з отриманням прибутку.

consumer price index (CPI) (індекс споживчих цін (ІСЦ)) - показник, що характеризує зміну загального рівня цін на споживчі товари та послуги, що входять до споживчого кошику, тобто на мінімальний набір продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг, необхідних для збереження здоров'я людини та забезпечення її життєдіяльності.

consumption (споживання) - процес, при якому товари або послуги використовуються споживачами для задоволення власних потреб та бажань.

corporation (корпорація) - форма організації підприємства, власниками якого є акціонери, які несуть відповідальність за борги та зобов'язання підприємства у межах вартості належних їм акцій.

credit card (кредитна картка) - різновид банківської платіжної картки, яку видають банки своїм клієнтам для оплати необхідних для них товарів і послуг за рахунок грошових коштів, наданих банком в кредит.

current account (поточний рахунок) - рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій відповідно до умов договору.

debit card (дебетова картка) - різновид банківської платіжної картки, яка надає можливість здійснювати безготівкові покупки товарів і послуг шляхом списання відповідних сум з банківського рахунка власника картки.

debt capital (позиковий капітал) - кошти, які залучаються для фінансування, розвитку підприємства на поворотній основі.

deflation (дефляція) - довгострокове і безперервне зниження загального рівня цін, що призводить до підвищення купівельної спроможності грошей.

demand (попит) - представлена на ринку потреба споживача в товарах.

deposit account (депозитний рахунок) - рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зберігання коштів, що передаються клієнтом банку в управління на встановлений строк та під визначений процент (дохід) відповідно до умов договору.

depression (slump) (депресія/ криза/ застій) - фаза циклу, коли економіка досягає критичної точки падіння, спускається на "дно", що може тривати рік чи два роки. Цій фазі властивий застій виробництва, зупинка роботи багатьох підприємств, найбільший рівень банкрутств, високий рівень безробіття, скорочення обсягу інвестицій, загалом спостерігається економічна криза.

direct taxes (прямі податки) - податки, що стягуються державою безпосередньо з доходів або майна платника податків. До таких податків відносяться податок з доходів фізичних осіб, податок на прибуток, податок на майно, податок на спадок та ін.

disinflation (дезінфляція) - уповільнення темпів інфляції.

distribution (розподіл, розповсюдження) - діяльність з переміщення товарів від виробників до споживачів. Ця діяльність включає в себе вибір каналів розподілу, організацію збутової мережі, включаючи створення мережі оптових і роздрібних магазинів, забезпечення транспортування і складування і т.д.

distribution channels (канали розподілу) - мережа фірм чи маркетингових посередників (оптових і роздрібних торговців), що переміщують товари від виробників до споживачів.

dividend (дивіденд) - частина чистого прибутку акціонерного товариства, що виплачується акціонеру з розрахунку на одну належну йому акцію певного типу.

domestic trade (внутрішня торгівля) - галузь народного господарства, що здійснює реалізацію товарної продукції різних галузей виробництва на внутрішньому ринку країни.

dumping (демпінг) - продаж товарів за штучно заниженими цінами для витіснення конкурентів.

economic system (економічна система) - форма організації економіки, господарський механізм, задача якого полягає в тому, щоб знаходити шляхи і методи ефективного використання обмежених виробничих ресурсів.

economics (економіка) - соціальна наука, яка досліджує проблему такого використання обмежених ресурсів, при якому досягається максимальне задоволення потреб суспільства.

economy (економіка) - господарство, сукупність усіх процесів, використовуваних людиною для забезпечення життя й задоволення своїх потреб.

entrepot trade (транзитна торгівля) - торгівля, заснована на реекспорті, тобто форма торгівлі, при якій товари імпортуються в країну, а потім експортуються після деякої переробки в інші країни.

entrepreneurship (підприємництво) - вільна, ініціативна діяльність людей у різних сферах виробництва, що здійснюється на власний страх і ризик з метою одержання прибутку.

equity capital (акціонерний капітал) - власні кошти підприємства, які без визначення строку повернення внесені засновниками або залишені ними на підприємстві з уже оподаткованого прибутку.

exchange rate (обмінний валютний курс) - ціна грошової одиниці однієї країни, виражена в грошових одиницях іншої країни.

excise tax (акцизний збір, акциз) - непрямий податок на виробництво та споживання деяких конкретних видів товарів, що користуються стійким високим попитом (наприклад, цигарки, спиртні напої, бензин та таке інше).

expansion (піднесення/ зростання) - фаза циклу, коли спостерігається розширення ділової активності, зростає промислове виробництво та інвестиції, помітно скорочується безробіття, зростають доходи домашніх господарств та прибутки підприємств, збільшується попит на товари, а разом з цим зростають ціни та процентні ставки.

export trade (експортна торгівля) - вивіз товарів і послуг за кордон для реалізації їх на зовнішньому ринку.

factors of production (фактори виробництва) - ресурси, необхідні для виробництва товарів або послуг. Традиційно підрозділяються на землю, працю, капітал та підприємницькі здібності.

fiat money (нерозмінні паперові гроші) - паперові грошові, цінність яких походить не від власної вартості або гарантії обміну на золото, а від державного наказу використання їх як засобу платежу.

fixed capital (основний капітал) - рухоме і нерухоме майно компанії, що бере участь у виробництві товару (споруди, машини, устаткування, інструмент).

free trade (вільна торгівля) - політика необмеженої зовнішньої торгівлі, що припускає відсутність митних тарифів, експортних та імпорتنих субсидій і квот, а також інших торгових обмежень.

general partnership (повне товариство, товариство з необмеженою відповідальністю) - форма організації товариства, учасники якого несуть необмежену відповідальність за борги та зобов'язання підприємства - як розмірами свого внеску, так і особистим майном.

gold standard (золотий стандарт) - грошова система, яка ґрунтується на золоті. Держава гарантує забезпечення золотом випущених в обіг грошей і встановлює тверду й незмінну відповідність національної грошової одиниці певній (чітко визначеній) кількості золота.

goods (товари) - економічні блага, до яких можна доторкнутись, тобто фізично-відчутні предмети чи речі: їжа, взуття, автомобілі, будинки тощо.

Gross Domestic Product (GDP) (Валовий внутрішній продукт ВВП) - сукупна вартість усіх кінцевих товарів і послуг, створених упродовж року на території даної країни.

Gross National Product (GNP) (Валовий національний продукт ВНП) - сукупна вартість кінцевих продуктів, створених національним капіталом як на території країни, так і за кордоном упродовж року.

hyperinflation (гіперінфляція) - швидке зростання загального рівня цін, коли ціни зростають астрономічно - на 1-2 % щодня або сягають 1000 % і більше на рік.

imperfect competition (недосконала конкуренція) - конкуренція в умовах, коли окремі виробники мають можливість контролювати ціни на продукцію, яку вони виробляють.

import trade (імпортна торгівля) - купівля, ввезення товарів, послуг, технологій за меж держави для подальшої її реалізації на внутрішньому ринку.

income tax (податок на прибуток) - основний вид прямих податків, обов'язковий платіж, що стягується з доходів фізичних та юридичних осіб (заробітної плати, прибутку тощо).

indirect taxes (непрямі податки) - податки на товари і послуги, що встановлюються у вигляді надбавки до ціни або тарифу, оплачуються покупцями при купівлі товарів та отриманні послуг. До них відносяться податок на додану вартість, акцизний збір, мито та ін.

inflation (інфляція) - довгострокове стійке підвищення загального рівня цін, що призводить до знецінення грошей, зниження їхньої купівельної спроможності.

inflation rate (рівень інфляції) - показник, що характеризує зміну загального рівня цін за певний період часу, зазвичай за рік.

inheritance tax (податок на спадщину) - прямий податок, яким обкладається майно або грошові кошти покійного. Платником даного податку є спадкоємець покійного.

inputs (видатки) - витрати різних видів економічних ресурсів (сировини, праці, основних засобів, послуг, грошей), безпосередньо пов'язані з виробництвом економічних благ.

interest (процент, відсоток) - грошова винагорода, яку одержує власник грошей за те, що надав їх підприємству або приватній особі для використання.

interest rate (відсоткова ставка) - виражений у відсотках платіж, що здійснюється позичальником на користь кредитора у вигляді плати за використання позичених на визначений строк коштів.

international trade (міжнародна торгівля) - сукупність зовнішньої торгівлі різних країн світу.

investment (інвестиція) - вкладення капіталу з ціллю отримання прибутку.

invisible imports and exports (невидимий імпорт і експорт) - банківські операції, страхування, туризм та інші послуги, які не реєструються при перетині кордону.

labour (праця) - сукупність усіх фізичних та розумових здібностей людей використовуваних у процесі виробництва товарів та послуг.

labour resources (трудові ресурси) - частина працездатного населення, яка володіє фізичними й розумовими здібностями і знаннями, необхідними для здійснення корисної діяльності.

law of supply and demand (закон попиту та пропозиції) - економічний закон, що встановлює залежність обсягів попиту та пропозиції товарів на ринку від їх цін. При інших рівних умовах, чим ціна на товар нижче, тим більша величина попиту й тим менше величина пропозиції.

legal tender (законний засіб платежу) - узаконений державою загальний засіб платежу за товари, послуги і погашення боргів.

lender of last resort (кредитор останньої інстанції) - одна з функцій центрального банку, котра полягає у тому, що цей банк може тимчасово надати готівку комерційним банкам в разі вичерпання їх власного резерву з метою підтримання їх коштів та забезпечення стабільності банківської системи загалом.

limited partnership (командитне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю) - форма організації товариства, учасники якого несуть обмежену відповідальність за борги та зобов'язання підприємства - у межах внесених ними вкладів.

loan (позика, кредит) - певна кількість грошей, що надається банком позичальнику на заздалегідь обумовлений термін та за відповідну плату.

macroeconomics (макроекономіка) - галузь економічної науки, що вивчає поведінку економіки як єдиного цілого з метою забезпечення умов сталого економічного зростання, повної зайнятості ресурсів, мінімізації рівня інфляції та рівноваги платіжного балансу.

market (ринок) - місце взаємодії продавців і покупців для визначення ціни товарів та обсягу продажів.

market economy (ринкова економіка) - економічна система, в якій ряд рішень з розподілу ресурсів приймаються приватними компаніями та підприємствами.

market equilibrium (ринкова рівновага) - ситуація на ринку, коли попит на товар дорівнює його пропозиції.

market-clearing price (equilibrium price) (рівноважна ціна) - така ціна, при якій обсяг попиту на ринку дорівнює обсягу пропозиції. Така ціна має тенденцію за відсутністю змін попиту і пропозиції залишатися незмінною.

marketing (маркетинг) - діяльність, спрямована на створення попиту та досягнення цілей підприємства через максимальне задоволення потреб споживачів.

marketing communications mix (комплекс маркетингових комунікацій) - набір маркетингових засобів, таких як реклама, стимулювання збуту, персональний продаж, зв'язки з громадськістю, через які підприємство прагне впливати на попит на товар, котрий виробляє.

marketing intermediary (маркетинговий посередник) -

marketing mix (комплекс маркетингу, маркетинг-мікс) - набір маркетингових засобів, таких як продукт, ціна, місце (система розподілу товару або система дистриб'юції) та просування, через які підприємство прагне впливати на попит на товар, котрий виробляє.

microeconomics (мікроекономіка) - галузь економічної науки, що вивчає поведінку галузей, фірм, підприємств, домогосподарств та інших економічних одиниць, а також їх взаємодію на ринках, в результаті якого формуються ціни на конкретні товари та послуги.

mixed economy (змішана економіка) - економічна система, в якій ряд рішень з розподілу ресурсів приймаються приватними компаніями та підприємствами,— а деякі приймаються урядом країни.

monetary policy (грошово-кредитна політика) - політика держави, через яку уповноважений державою орган (центральный банк) контролює кількість грошей в обігу з метою забезпечення стабільності цін, повної зайнятості населення та зростання економіки.

money (гроші) - будь який товар, що використовується в суспільстві в якості міри вартості; засобу платежу; засоби обігу, та засобу заощадження.

monopolistic competition (монополістична конкуренція) - така ринкова ситуація, коли багато виробників пропонують схожі товари, але різні за якістю, оформленням, ціною, рекламою, і таким чином формують у споживачів прихильність до конкретної торгівельної марки чи бренду.

monopoly (монополія) - така ринкова ситуація, коли на ринку багато покупців і лише один продавець, який займає пануюче становище у виробництві певних товарів.

monopsony (монопсонія) - така ринкова ситуація, коли на ринку багато продавців і лише один покупець певного товару.

mortgage (іпотечний кредит, закладна) - фінансове зобов'язання, за яким позичальник, або боржник, закладає власність або майно в забезпечення кредиту і гарантує виконання своїх зобов'язань перед банком.

oligopoly (олігополія) - така ринкова ситуація, коли на ринку багато покупців і невелика кількість продавців, які займають пануюче становище у виробництві певних товарів.

opportunity costs (альтернативні витрати) - втрачена вигода (прибуток, дохід) в результаті вибору одного з альтернативних варіантів використання ресурсів і, тим самим, відмови від інших можливостей.

output (продукція) - матеріальний результат трудової діяльності або виробничого процесу, що має корисні властивості та призначений для використання споживачем.

overdraft (овердрафт, перевищення кредиту) - форма короткострокового кредиту в межах встановленого банком ліміту, що дозволяє здійснювати розрахунки, коли у клієнта на поточному рахунку недостатньо коштів. Банк списує кошти з рахунку клієнта в повному обсязі, тобто автоматично надає клієнту кредит на суму, що перевищує залишок коштів.

partnership (товариство) - форма організації підприємства, що ґрунтується на об'єднанні капіталів двох та більше осіб за умов розподілу ризику, прибутку та збитків на основі рівності, спільного контролю результатів бізнесу, активної участі в його веденні.

perfect competition (досконала конкуренція) - ідеалізований стан ринку, при якому існує безліч виробників і споживачів які не впливають на ринкову ціну. Це означає, що попит на продукцію не скорочується по мірі збільшення продажу.

personal selling (персональний продаж) - особисте спілкування продавця з потенційним покупцем з метою продажу товару. Використання телекомунікаційних мереж, електронної пошти, телефону, факсу, Інтернету значно полегшує спілкування зі споживачами.

planned (command) economy (планова/командна економіка) - економічна система, в якій ряд рішень з розподілу ресурсів приймаються урядом країни.

price (ціна) - сума грошей, яку необхідно сплатити за товар.

primary security market (первинний ринок цінних паперів) - ринок, на якому нові випуски цінних паперів продаються та купуються вперше.

producer (виробник) - особа, яка в системі збуту продукції знаходиться між виробником та її кінцевим споживачем.

product (продукт) - все, що можна запропонувати на ринку для придбання, використання чи споживання з метою задоволення певних потреб.

production (виробництво) - процес створення різноманітних матеріальних благ та послуг, необхідних для задоволення людських потреб.

profit (прибуток) - це те, що залишається від загального доходу підприємця після вирахування всіх економічних витрат на виробництво — сплати заробітної плати робітникам, податків, ренти і позичкового відсотка на капітал.

promotion (просування, рекламування) - діяльність фірми з інформування споживачів про переваги свого товару і їх переконання в необхідності його придбання (реклама, стимулювання збуту, зв'язки з громадськістю, особисті продажі і т.д.).

protectionism (протекціонізм) - політика уряду країни відносно захисту інтересів вітчизняних виробників та обмеження ввезення імпортованих продуктів.

public relations (зв'язки з громадськістю, піар) - система взаємозв'язку фірми із громадськістю, яка здійснюється шляхом організації прес конференцій, публікацій в пресі, спонсорства, лобіювання, та спрямована на формування і підтримку сприятливого іміджу фірми.

publicity (пабліситі, пропаганда) - безкоштовне повідомлення про підприємство, його товар або послугу в засобах масової інформації. Воно викликає більшу довіру у публіки.

purchasing power of money (купівельна сила грошей) - кількість товарів і послуг, які можна купити за грошову одиницю.

real estate tax (податок на нерухомість) - прямий податок, що встановлюється на майно організацій або приватних осіб.

recession (спад/ рецесія) - фаза циклу, яка триває понад 6 місяців і характеризується скороченням виробництва, зниженням ділової активності, зростанням безробіття, падінням рівнів заробітної плати, прибутку,

інвестицій, цін, труднощами збуту виробленої продукції, зниженням попиту на товари, падінням курсу акцій, масовим банкрутством фірм і підприємств.

rent (рента) - дохід від власності, який отримують землевласники від орендарів за право тимчасового користування землею.

retail trade (роздрібна торгівля) - продаж товарів кінцевим споживачам, а не комерційному підприємству чи організації.

retailer (роздрібний продавець) - особа, яка купує товари в оптових торговців у невеликій кількості та продає їх споживачам.

sale (продаж, збут) - продаж готової продукції на ринок, споживачам.

sales promotion (стимулювання збуту) - пряме заохочення споживачів придбати товар чи послугу підприємства і таким чином збільшити продаж: реклама, конкурси, розповсюдження зразків, цінові знижки, купони, ігри, премії, подарунки.

sales tax (податок з продажів) - непрямий податок, який стягується у вигляді відсотка від роздрібною вартості товарів, що продаються.

saving deposit (ощадний рахунок) - кошти в готівковій або у безготівковій формі, які розміщені клієнтами на їх іменних рахунках у банку на договірних засадах на визначений строк зберігання і підлягають виплаті вкладнику відповідно до умов договору.

secondary security market (вторинний ринок цінних паперів) - ринок, на якому відбувається купівля-продаж цінних паперів, випущених в обіг раніше.

services (послуги) - "невидимий товар", те, що можна купити, але не можна фізично відчувати, що продається не як результат виробництва, а як діяльність (медичне обслуговування, освіта, транспортування і т.п.).

shortage (нестача, дефіцит) - ситуація, при якій попит перевищує пропозицію.

sole proprietorship (індивідуальне підприємство) - підприємство, яке є власністю однієї людини, яка самостійно веде справу, одержує весь прибуток і несе відповідальність за ризик від бізнесу.

stagflation (стагфляція, застій) - одночасне зростання загального рівня цін зі скорочення обсягів виробництва і, отже, збільшення безробіття.

stock / share (акція) - цінний папір, що являє собою свідоцтво про власність на визначену частку капіталу акціонерного товариства й надає її власнику (акціонеру) право на одержання частини прибутку товариства у формі дивіденду.

stock market / stock exchange (фондова біржа) - організаційно оформлений, постійно діючий ринок, на якому здійснюється торгівля цінними паперами.

stockbroker (фондовий брокер) - агент, який купує і продає цінні папери на фондовій біржі від імені своїх клієнтів і одержує комісійні за послуги.

stockholder / shareholder (акціонер) - власник частки в акціонерному капіталі корпорації.

supply (пропозиція) - кількість товару, який є на ринку або може бути доставлений на нього виробником.

surplus (надлишок) - ситуація, при якій пропозиція перевищує попит.

target market (цільовий ринок) - спрямування зусиль компанії на обслуговування однієї чи кількох груп споживачів, які мають спільні потреби чи характеристики.

taxes (податки) - примусовий платіж, який держава чи уповноважений нею орган стягує з фізичних та юридичних осіб на підставі чинного законодавства та спрямовує на задоволення загальнодержавних чи спільних регіональних потреб.

trade (торгівля) - комерційна діяльність з обороту, купівлі та продажу товарів.

trade deficit (дефіцит торгового балансу, пасивний торговий баланс) - перевищення імпорту над експортом (країна більше купує, ніж продає).

trade surplus (надлишок торгового балансу, активний торговий баланс) - перевищення експорту над імпортом (країна більше продає, ніж купує).

traditional economy (традиційна економіка) - економічна система, в якій економічні відносини та рішення регулюються національними традиціями та звичаями.

transaction (трансакція) - угода, що складається в передачі власності, вираженої в товарах, продавцем покупцеві за грошову винагороду, що називається ціною.

traveller's cheque (дорожній чек) - платіжний документ, що зазвичай використовують як засіб розрахунків у подорожах, здебільшого міжнародних.

value-added tax (податок на додану вартість) - непрямий податок, форма вилучення до бюджету частини приросту вартості - різниці між продажною ціною товару та витратами на його виробництво, яка створюється на всіх стадіях виробництва - від сировини до предметів споживання.

visible imports and exports (видимий імпорт і експорт) - товари, які можна пред'явити і зареєструвати при перетині кордону.

wages (зарплата) - грошова винагорода, яку отримує працівник за виконану ним роботу.

wholesale trade (оптова торгівля) - продаж товарів великими партіями роздрібним торговцям з метою їх подальшого перепродажу.

wholesaler (оптовий продавець) - особа, яка купує товари у виробників у великій кількості та продає в невеликій кількості роздрібним торговцям.

working capital (оборотний капітал) - частина активів підприємства, яка включає: грошові кошти (витрати на зарплатню, ренту, комунальні послуги, податки, касова готівка, кількість грошових коштів для купівлі сировини, матеріалів або товарів) та матеріальні засоби (сировина, інвентар, продукція).

Список використаної літератури

1. Кунатенко Й. Ю. Англійська мова: Навч. посібник. - Київ.: КНЕУ, 2000. - 392 с.
2. Мегазбірка найкращих англійських розмовних тем. 2010/ Укл. Н.В.Кравченко; За заг. ред. Т.О.Астапової. - Х.: ВД «ШКОЛА», 2010. - 704с.
3. Тарнопольський О.Б., Кожушко С.П. Ділові проекти. Business projects: Підручник з ділової англійської мови для студентів вищих закладів освіти та факультетів економічного профілю. Київ: «Фірма ІНКООС», 2002. - 280с.
4. Англо-український словник: У 2 т. / Склав М. І. Балла. — К.: Освіта, 1996. — Т. 2. — 712 с.
5. Богацький І.С., Дюканова Н.М. Бізнес-курс англійської мови. Словник-довідник. - 3-Є вид., випр. - Київ: «Логос», 2007.
6. Adam Longman Dictionary of Business English. — Longman, Relod, 1993.
7. Amos, Orley M. Economics: Concepts, analysis & applications. — Belmont (Calif). Wadsworth, 1987. — XXIV, 786 p.
8. Mabry Rodney H., Ulbrich, Holley H. Introduction to economic principles. — New York etc.: McGraw-Hill, 1989. — XXIV, 564 p.
9. Mings, Turley. The study of Economics: Principles, concepts & applications. — Guibford (Conn.) The Dushkin publ. Group, 1983. — XVIII, 452 p.
10. Harlan R. Day. What Economics Is About. — Indiana Department of Education. Center for School Improvement and Performance Office of School Assistance, 1996. — 22 p.
11. Framework for Teaching Basic Economic Concepts / Ph. Saunders, J. Gilliard. — New York, 1996. — 167 p.